

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

bakalářské kombinované studium
2009 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Lucie Pacholíková

Srovnání zpravodajství v regionální veřejnoprávní a soukromé
rozhlasové stanici

Praha 2012

**Vedoucí bakalářské práce:
Mgr. Michal Schuster**

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Combined Studies
2009 - 2012

BACHELOR THESIS

Lucie Pacholíkova

Comparison reporting in local public radio station and local
private radio station

Prague 2012

The Bachelor Thesis Work Supervisor:
Mgr. Michal Schuster

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Plzni dne 28.3.2012

Jméno autorky

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Michalu Schusterovi za odborné vedení, za pomoc a rady při zpracování této práce. Dále pak šéfredaktorovi Českého rozhlasu Plzeň Pavlu Maršátovi za poskytnuté materiály, informace a cenné připomínky k práci.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá srovnáním zpravodajství soukromé rozhlasové stanice Hitrádia FM Plus Plzeň a veřejnoprávní rozhlasové stanice Český rozhlas Plzeň. Zkoumá a hodnotí způsob zpracování, regionalitu, objektivitu, formu a prezentaci zpráv. Jejím cílem je potvrdit nebo naopak vyvrátit tři základní hypotézy - tvrzení, že větší počet redaktorů veřejnoprávní stanice zajistí obsáhlejší zpravodajství, za druhé, že výběr zpráv u komerční stanice je pro širokou veřejnost zajímavější a za třetí, že zprávy komerční stanice jsou objektivní a nejsou bulvární. Práce si zároveň klade za cíl porovnat úroveň předávání informací posluchačům v daném regionu, najít výhody a nevýhody stylu práce zpravodajských redakcí jednotlivých stanic a najít možné způsoby, jak práci redaktorů zefektivnit.

Klíčové pojmy

Český rozhlas Plzeň, Hitrádio FM Plus, informace, posluchač, redakce, regionální, soukromá, veřejnoprávní, zpravodajství, zprávy.

Annotation

This bachelor thesis deals with the news service comparison of the private radio Hitradio FM Plus Pilsen and the public Czech broadcast Pilsen. It investigates and evaluates the way of processing, objectivity, form and presentation of regional news. Its goal is to confirm or on the other hand disconfirm three basic hypotheses – statement that bigger amount of public broadcast reporters provide more extensive news service, the statement that the news selection by private radio determined for broader public is more interesting without missing the objectivity and without getting it commercial in the sense of tabloid. This thesis also proposes comparing the level of providing information to the listeners in given region, finding the advantages and disadvantages of the work style of separate radio news redaction and finding the potential ways how to improve the reporters' work.

Key words

Czech broadcast Pilsen, Hitradio FM Plus, information, listener, news service, news redaction, private, public service, regional.

OBSAH

ÚVOD	10
TEORETICKÁ ČÁST	12
1. Počátky rozhlasového vysílání ve světě.....	13
2. Vznik rozhlasového vysílání v tehdejší Československu	14
2.1. Historie rozhlasového vysílání.....	14
2.2. Původ slova rozhlas	15
2.3. Zásadní momenty naší historie, kdy rozhlas sehrál důležitou roli	16
2.4. Přelomový rok 1989.....	17
3. Regionální veřejnoprávní rozhlasová stanice Český rozhlas Plzeň	18
3.1. Český rozhlas Plzeň – vznik a vývoj	18
3.2. Současnost ČRo Plzeň	20
4. Regionální soukromá rozhlasová stanice Hitrádio FM Plus Plzeň	21
4.1. Vznik soukromého vysílání v Československu	21
4.2. Vznik soukromé stanice rádio FM Plus Plzeň.....	21
4.3. Současnost - Hitrádio FM Plus	23
5. Zpravodajství	25
5.1. Základní rozdělení žurnalistiky	25
5.2. Definice pojmů	26
5.3. Výběr zpráv a společnost.....	26
5.4. Vzájemné ovlivňování veřejnoprávního a soukromého sektoru	28
PRAKTICKÁ ČÁST.....	29
6. Příprava a interpretace zpráv na Hitrádiu FM Plus	30
6.1. Počet redaktorů v soukromé stanici.....	30
6.2. Délka a výběr zpráv	30
6.3. Odbavení zpráv	31
7. Příprava a interpretace zpráv ve veřejnoprávním ČRo Plzeň.....	32
7.1. Počet redaktorů ve veřejnoprávním sektoru a odbavení zpráv	32
7.2. Skladba zpráv v ČRo Plzeň	32
8. Porovnání vybraných relací 30.1.2012 -7:00, 14:00 a 18:00 hodin	34
8.1. Zprávy v 7:00 hodin.....	34
8.1.2. Veřejnoprávní ČRo Plzeň	34
8.1.3. Zprávy Hitrádia FM Plus	36
8.1.4. Srovnání jednotlivých zpráv z hlediska stanovených hypotéz:	38
8.2. Zprávy ve 14:00 hodin.....	39
8.2.1. Veřejnoprávní ČRo Plzeň.....	39

8.2.2.	Hitrádio FM Plus	40
8.2.3.	Srovnání jednotlivých zpráv z hlediska stanovených hypotéz:.....	42
8.3.	Zprávy v 18:00 hodin.....	43
8.3.1.	Veřejnoprávní ČRo Plzeň.....	43
8.3.2.	Hitrádio FM Plus	45
8.3.3.	Srovnání jednotlivých zpráv z hlediska stanovených hypotéz.....	47
	ZÁVĚR.....	49
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	54
	SEZNAM PŘÍLOH.....	55

ÚVOD

Tato bakalářská práce vznikla ve snaze porovnat práci zpravodajských redakcí soukromých a veřejnoprávních rozhlasových stanic na západě Čech. Výsledné poznatky budou využity v praxi, protože autorka pracuje na pozici vedoucí zpravodajství pro regionální komerční stanice Hitrádio FM Plus Plzeň a Hitrádio Dragon Karlovy Vary.

Bakalářská práce vznikala v době, kdy všechna velká média (ať už televize nebo rozhlas) více zaměřovala svoji pozornost na dění v regionech ve snaze získat a udržet si posluchače a diváky ze všech částí naší republiky. Trendem v poslední době je znát dění kolem sebe. Oproti tomu události za pomyslnými nebo skutečnými hranicemi – ať už regionu nebo celé republiky – přestávají být pro veřejnost atraktivní. Může za to neustálý přísun velkého množství nových informací, který lidi zahlcuje a nutí je proto velmi pečlivě filtrovat, čemu budou svoji pozornost skutečně věnovat.

V odborné české literatuře se dají nalézt většinou jen obecná fakta aplikovatelná na celoplošná média. Otázka regionálního zpravodajství je zpracována jen výjimečně a spíše okrajově. Tato bakalářská práce proto vychází především z praxe.

Cílem práce je vyvrátit nebo potvrdit několik hypotéz. První se týká počtu redaktorů, kteří se podílejí na přípravě zpráv v jednotlivých stanicích. Zatímco ve veřejnoprávním ČRo Plzeň pracuje v redakci 13 lidí, v soukromé stanici jen 3. Navíc pro dvě rádia ve dvou krajích. Úroveň zpráv na veřejnoprávním ČRo Plzeň a soukromém Hitrádiu FM plus je přesto srovnatelná, běžný posluchač nepozná, jak velký tým lidí na přípravě zpráv pracuje.

Další zásadní otázkou je porovnání výběru témat a jejich následné zpracování. Obě stanice jsou regionální a kladou si za cíl informovat především o dění v blízkém okolí, tedy na západě Čech. Veřejnoprávní ČRo díky většímu počtu lidí v redakci a časovým možnostem dokáže zpracovat vybrané téma detailněji a podrobněji. Otázkou je, zda to pro posluchače má takový přínos, aby to obhájilo vyšší ekonomické náklady na chod redakce. Komerční stanice vybírá zprávy zajímavější pro širokou veřejnost.

Třetí hypotézou je objektivita zpravodajství komerční stanice. Přestože se jedná o hudební rádio a zpravodajství je tu vyčleněn jen malý prostor, jsou zprávy objektivní a důvěryhodné. Zpravodajství komerční stanice není bulvárního charakteru.

Bakalářská práce začíná historií rozhlasu, vznikem rozhlasového vysílání a jeho šíření po světě. Pokračuje historií rozhlasu v tehdejší Československu, vznikem pobočky v Plzni a nástupem duálního mediálního systému, kdy začaly i na západě Čech po roce 1989 vznikat komerční rozhlasové stanice. Tehdy ještě rádio FM Plus bylo jednou z prvních soukromých stanic v republice.

Další kapitola se věnuje zpravodajství. Definiuje základní pojmy související s tématem, jako je zpráva, žurnalistika, redakce nebo tisková kancelář. Zároveň vysvětluje rozdíl mezi zpravodajstvím a publicistikou.

V praktické části je popsána činnost redakcí obou stanic, včetně přípravy a prezentace zpráv. Upřesněn je tu počet lidí, kteří zprávy připravují a čtou. Detailně jsou tu pak popsány zprávy z jediného dne - 30.ledna 2012. Pro potřeby práce je vybrán vzorek tří zpravodajských relací z obou stanic – vysílaných ve stejném časovém období daného dne. A to zprávy v 7:00, ve 14:00 a v 18:00 hodin. Předmětem srovnání je výběr témat a jejich zpracování.

V závěru této bakalářské práce budou hypotézy vyvráceny nebo potvrzeny. Zároveň by mělo být zřetelnější, který model činnosti zpravodajské redakce je efektivnější a pro posluchače zajímavější.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Počátky rozhlasového vysílání ve světě

Rozhlas a rozhlasové vysílání jsou součástí masové komunikace. Ta má za cíl oslovit větší množství lidí najednou v jeden okamžik s překonáním určitých vzdáleností. Na samém počátku tohoto snažení stojí vynález knihtisku. „Johannes Gensefleisch zur Laden zvaný Guttenberg v roce 1450 sestavil stroj, který pomocí pohyblivých písmen dokázal zaznamenat texty. Tímto vynálezem dal základ tisku potažmo prostor pro rozvoj masové komunikace.“¹ Od tohoto vynálezu se začala odvíjet celá řada dalších geniálních myšlenek na posunutí komunikace mezi lidmi, na překonání vzdáleností a urychlení přenosu informací. Jednou z cest, jak šířit zprávy a informace mezi lidmi byla snaha o přenos mluveného slova, tedy o rozhlasové vysílání.

Mezi předchůdce rozhlasového vysílání patří elektrický telegraf, dálnopis nebo gramofon. Vůbec poprvé zazněl lidský hlas z éteru na Vánoce v roce 1906, a to ve státě Massachusetts na stanici Brant Rock Reginalda Fessendena. Téhož roku se přišlo na to, že několik minerálů je schopno vysílat radiový signál ve velmi jednoduchém obvodu. Nízké pořizovací ceny prvních radiopřijímačů – krystalek – umožnily jejich rychlé rozšíření. O čtyři roky později, tedy v roce 1910, byl proveden první rozhlasový projev z Metropolitní opery v New Yorku.² Pravidelně se pak začalo s rozhlasovým vysíláním 2. listopadu 1920 v Pittsburgu ve Spojených státech. Jako první se odvysílaly výsledky prezidentských voleb ve Spojených státech. Téměř vzápětí dochází v této zemi k velkému rozmachu rozhlasu, do roku 1923 byly vysílače téměř ve všech větších městech v Americe.

V Evropě došlo už v roce 1913 k několika pokusům o rozhlasové vysílání, mimo jiné i na Vysoké škole technické v Praze. Přesto byli první Angličané, když s rozhlasovým vysíláním začali 14. listopadu 1922 ze studia patřícího Guglielmo Markonimu z Itálie. Za vysílání stála skupina šesti výrobců radiopřijímačů a právě ta založila British Broadcasting Corporation – tedy onu známou BBC. Tato stanice patří dodnes k nejlepším zpravodajským stanicím světa.

¹ JIRÁK, Jan; KÖPPOVÁ, Barbara; *Média a společnost*, Praha, 2007, s.20

² VERNER, Pavel, *Zpravodajství a publicistika*, Praha, 2010, s. 112,113

2. Vznik rozhlasového vysílání v tehdejším Československu

2.1. Historie rozhlasového vysílání

Počátky rozhlasového vysílání na území tehdejšího Československa se objevily krátce po skončení 1. světové války. Konkrétně při příležitosti prvního výročí vzniku Československé republiky. 28. října 1919 byl z vojenské vysílací stanice na pražské Petřínské rozhledně odvysílán první rozhlasový pořad složený ze slova a hudby.

Pravidelné rozhlasové vysílání pak začalo o čtyři roky později – a to 18. května 1923 z vojenského stanu v Praze-Kbelích do jediného čistě rozhlasového přijímače u nás, který byl umístěn v kině Sanssouci v Praze. Vysílání probíhalo jen hodinu denně. I tak ale šlo o velký úspěch v celoevropském měřítku, protože Československo se stalo teprve druhou zemí Evropy s pravidelným rozhlasovým vysíláním.

Průkopníky rozhlasového vysílání byli novinář Miloš Čtrnáctý, člen Spolku českých žurnalistů, Eduard Svoboda, podnikatel v oblasti radiotelefonie a Ladislav Šourek, ředitel firmy pro výrobu rozhlasových přijímačů Radioslavia. Tito muži založili společnost Radiojournal, československé zpravodajství radiotelefonické, spol. s r.o., ve které měla většinu kapitálu firma Radioslavia. Společnost Radiojournal získala příslušnou licenci k provozování vysílání od Ministerstva pošt.

Rozhlas v jeho počátcích poslouchalo jen velmi málo lidí. Zpočátku se totiž jen těžko dařilo shánět koncesionáře, protože zakoupení přijímače nebylo levnou záležitostí. Chyběl také kapitál, nutný k rozvoji vysílání. Vedení společnosti proto oslovilo několik českých velkopodnikatelů, aby sem vložili potřebný kapitál. Velký zájem projevil hlavně podnikatel Tomáš Baťa, který už tehdy tušil v rozhlase velké možnosti. Do hry o rozhlas se ale nakonec vložil stát, a to na jaře v roce 1925. Rozhlasová společnost už se tehdy pohybovala na samé hranici existence. V květnu 1925 byl ustanoven takzvaný Poradní sbor, tedy předchůdce dnešní Rady pro

rozhlasové a televizní vysílání. Ten měl za úkol dohlížet na obsahovou strukturu vysílání.

V roce 1926 bylo do rozhlasu zavedeno několik významných novinek. Začal se vysílat časový signál a hlavně se objevily pravidelné zprávy, které pro společnost Radiojournal vyráběla Československá tisková kancelář. ČTK je národní tiskovou agenturou, která se zabývá získáváním, zpracováním, ukládáním, archivací a hlavně šířením textových a obrazových zpráv. Kořeny jejího vzniku sahají do roku 1867, kdy byla v Praze vytvořena odbočka vídeňské tiskové agentury Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.³

V roce 1933 rozhlas přesídlil do nové budovy, která byla postavena přímo pro potřeby vysílání na Vinohradské třídě č. 12, kde Český rozhlas sídlí dodnes. Ve 30. letech minulého století počet koncesionářů rostl, v roce 1937 byl zaregistrován miliontý majitel rozhlasového přijímače. Rozhlas se stal pro většinu lidí běžnou součástí života.

2.2. Původ slova rozhlas

Slovo rozhlas vzniklo na základě soutěže o pojmenování vysílání jako takového – jehož součástí byly vysílačky, přijímače atd. Název vytvořil redaktor Národních listů J.D.Richard, vlastním jménem Richard Durdil, v roce 1924 v Národních listech na základě rozboru anglického broadcasting: „Broadcasting značí česky tolik jako široké rozhození, rozsévání ... Stanice přijaté zprávy nebo hudbu skutečně rozhlásí všem, a proto je jistě oprávněno, navrhuje-li pro její funkci název rozhlas. Doufáme, že rozhlas najde porozumění v kruzích majitelů přijímacích stanic stejně jako u všech, kdo dbají čistoty a výraznosti řeči - vždyť přimyká se přesně pojmu a vychází přímo z ducha našeho jazyka.“⁴

³ VERNER, Pavel, *Zpravodajství a publicistika*, Praha, 2010, s.99-100.

⁴ JEŠUTOVÁ, Eva, *Od mikrofonu k posluchačům*. Praha, 2003. s 44.

2.3. Zásadní momenty naší historie, kdy rozhlas sehrál důležitou roli

Rozhlas sehrál důležitou roli v dějinách národa především v době 2.světové války. Dne 31. srpna 1936 zahájila společnost Radiojournal vysílání na krátkých vlnách do zahraničí, a to v pěti jazycích 4 hodiny denně. V zahraničí se tak snažila získat posluchače pro své politické názory, ostatně stejně jako například Rusko, Německo a Velká Británie. Po okupaci Československa a vytvoření Protektorátu Čechy a Morava v roce 1939 ovládly rozhlas protektorátní úřady, odejít museli všichni zaměstnanci židovského původu. Během 2.světové války mohli lidé v naší zemi poslouchat rozhlasové vysílání z Moskvy, Washingtonu a také Londýna, kde měla sídlo Československá exilová vláda. Za poslech rozhlasu v té době hrozil dokonce trest smrti. Doba zla na chvíli skončila příchodem květnových událostí - 5. května 1945 bylo právě výzvou z rozhlasu zahájeno Pražské povstání. Kolem budovy rozhlasu byly svedeny tuhé boje.

Po válce se definitivně mění výroba zpráv - na rozdíl od předválečné doby už se nevyráběly v Československé tiskové kanceláři, ale přímo v Československém rozhlase.

S nástupem komunistů k moci v roce 1948 došlo k zestátnění Československého rozhlasu. Na dlouhých 40 let pak média v Československu sloužila výhradně *lidu a komunistické straně*. V roce 1952 dokonce začal Československý rozhlas rušit vysílání Svobodné Evropy.

V letech 1953 až 1957 ovlivňuje dění v rozhlase nástup televizního vysílání. Rozhlas totiž v počátcích televize odpovídal za televizní program a nebyl schopen zajistit, aby se vysílání neopakovalo. V roce 1959 proto po letech hledání vznikají dva samostatné subjekty: Československý rozhlas a Československá televize.

V 60. letech přichází také do rozhlasu částečná liberalizace, redaktoři pracují svobodněji a ve vysílání se objevují čím dál častěji i jiné než stranické politické názory. Takzvané Pražské jaro ale skončilo vpádem vojsk Varšavské smlouvy na naše území – v noci 21.srpna 1968. A opět sehrál rozhlas zásadní roli v naší historii. Redaktoři odmítali opustit budovu rozhlasu a ukončit vysílání, během bitvy o rozhlas nakonec zemřelo 15 lidí. Okupanti i přes odpor Pražanů budovu rozhlasu obsadili, vysílání proto

pokračovalo odjinud. Mimo jiné i z Plzně. Do Vinohradské ulice v Praze se vrací vysílání Československého rozhlasu až 9. září. Poté přišla doba represí a normalizace – stovky redaktorů rozhlasu skončily na ulici.

Pro tuto bakalářskou práci je ještě z hlediska vývoje zpravodajství zajímavý rok 1970, kdy vznikl celonárodní okruh Hvězda. Ten měl za cíl přinášet zpravodajství 24 hodin denně.

2.4. Přelomový rok 1989

Po sametové revoluci v listopadu 1989 se vysílání Československého rozhlasu postupně oprostilo od ideologického pojetí a začalo opět nezaujatě informovat, vzdělávat a bavit.

Československý rozhlas jako veřejná instituce byl zřízen zákonem v roce 1991. Stal se nezávislým na státu a byl financován z koncesionářských poplatků. Generálního ředitele jmenovala Rada, volená parlamentem.

Český rozhlas jako takový vznikl po zániku Československa 1. ledna 1993. Jeho součástí byly tři celoplošné stanice (Radiožurnál, Praha a Vltava). V roce 1995 k tomu ještě začíná vysílat nový celoplošný kanál - Český rozhlas 6/Rádio Svobodná Evropa. Celé schéma této stanice bylo postaveno na politické publicistice, analýzách a komentářích. Program byl tvořen z pořadů Českého rozhlasu, českého vysílání Svobodné Evropy, BBC, Deutsche Welle a Hlasu Ameriky. Spolupráce se zahraničními redakcemi ale postupně ochladla a od roku 2002 stanice funguje jako Český rozhlas 6 a program se vyrábí už jen v Českém rozhlase. V současnosti Český rozhlas provozuje čtyři celoplošné stanice, čtyři digitální stanice a ve všech krajích regionální studia.

3. Regionální veřejnoprávní rozhlasová stanice Český rozhlas Plzeň

Veřejnoprávní média jsou v ČR součástí duálního mediálního systému. Patří do něj komerční stanice a veřejnoprávní stanice. Druhé zmiňované jsou zřizovány státem, mají být objektivní, vyvážené a uceleně poskytovat informace veřejnosti. V Česku patří do sféry veřejnoprávních médií ještě Česká televize a Česká tisková kancelář. Český rozhlas stejně jako Česká televize jsou subjekty neziskovými, svou produkci financují z koncesionářských poplatků placených daňovými poplatníky. Označení veřejnoprávního média získal Český rozhlas až k 1. lednu roku 1992 na základě zákona číslo 484/1991 Sb. Zákonem o Českém rozhlasu.⁵

V zahraničí jsou média veřejné služby označována jako média seriózní, která nabízejí vesměs velmi podobná sdělení, často ze stejných stálých zdrojů. Pro srovnání – BBC ve Velké Británii čerpá ze tří zpravodajských agentur, Česká televize a Český rozhlas především z vlastní sítě korespondentů a ČTK.⁶

3.1. Český rozhlas Plzeň – vznik a vývoj

Český rozhlas Plzeň je regionální rozhlasovou stanicí, která svým signálem pokrývá území západních Čech. Vysílání stanice je zaměřeno na dění v Plzeňském a Karlovarském kraji. Stanice vysílá 24 hodin denně jen analogově. Celkem jedenáct vysílačů na velmi krátkých vlnách tvoří regionální síť, zabezpečující pokrytí území Plzeňského a Karlovarského kraje programem regionálního vysílání Českého rozhlasu z Plzně a Karlových Varů. Plzeňský rozhlas je možné poslouchat také přes internet.

Pobočka Českého rozhlasu vznikla v Plzni v roce 1945. A to za velmi dramatických okolností v posledních dnech 2. světové války. Západočeská metropole byla pořád ještě okupována nacisty, přesto 5. května čeští vlastenci obsadili 500W středovlnný vysílač umístěný v bunkru napůl pod zemí v místech dnešního stadionu ve Štruncových sadech. Krátce po poledni se odtud ozvala památná slova z úst budoucího ředitele stanice Karla Šindlera: „Hovoří Plzeň, svobodná Plzeň hovoří!“⁷ Druhý den

⁵ <http://www.rozhlas.cz/informace/dokumenty/_zprava>, [cit. 2012-03-03]

⁶ OSVALDOVÁ, Barbora, et al. *Zpravodajství v médiích*. Praha, 2001.s. 21

⁷ [http://www.rozhlas.cz/rozhlasovahistorie/regiony/_zprava/z-historie-ceskeho-rozhlasu-plzen\[online\]](http://www.rozhlas.cz/rozhlasovahistorie/regiony/_zprava/z-historie-ceskeho-rozhlasu-plzen[online]). [cit. 2012-03-04].

Plzeň osvobodili Američané a vlastenci se o vysílání plzeňského rozhlasu začali dělit s americkou armádou. Díky rozhlasu a zprávám od armády byly ušetřeny stovky lidských životů, také díky vysílání se totiž podařilo udržet německou armádu v kasárnách a zabránit unáhleným akcím civilistů.

Na konci května 1945 se bunkr, odkud se vysílalo, předělal na malé studio a administrativní část rozhlasu se usídlila na plzeňském magistrátu. S pomocí přispěchal i světoznámý loutkoherec profesor Josef Skupa, který nadšencům půjčil mikrofon, zesilovač a gramofon. Díky zkušenostem z vysílání v Praze se poté stal i prvním režisérem, autorem programu i technickým vedoucím celého plzeňského rozhlasového vysílání. Také díky němu se z Plzně už koncem června 1945 vysílalo pravidelně každý den od 17:15 do 23:00 hodin. Poslední hodina vysílání vždy patřila americké posádce. Celé pracoviště pak 1.července 1945 převzal tehdejší Československý rozhlas jako svou první mimopražskou stanici v republice, vedle už před válkou fungujících stanic v Brně a Ostravě.

Programovou náplní vysílání byly nejen informace o poválečném dění v kraji a celé republice, ale také například ranní tělocvik, zemědělský magazín, klasická hudba a rozhlasové hry. Rozhlas v Plzni hledal několik let vhodné prostory, odkud by vysílal. Hned po válce se na dva roky usídlil v bývalém německém gymnáziu ve Škroupově ulici. Od roku 1947 se nějaký čas vysílalo také z Rečkova sanatoria ve Skrétově ulici. Nakonec se dva roky po válce pro potřeby rozhlasového vysílání postavila nová budova na Náměstí Míru č.p.10 v Plzni, kde má ČRo Plzeň sídlo dodnes.

Budova rozhlasu byla ve své době moderní funkcionalistickou stavbou se všemi tehdejšími technickými vymoženostmi, jako jsou mříže chránící vstup, unikátní systém vytápění ve zdech nebo speciální plovoucí studia, dokonale zvukově izolovaná od vnějšího světa. Architektonicky zajímavé interiéry dnes už jen málo využívaných prostor se postupně proměnily v muzeum. Právě tady jsou dnes k vidění dobové rozhlasové přijímače a magnetofony i vysílací a záznamová technika. V muzeu nechybí ani zvukové záznamy historických událostí a spousta dobových fotografií. Právě tady je i historické studio, odkud se dostávaly informace do celé republiky v srpnových dnech roku 1968.

Srpen 1968 je dalším významným mezníkem, kdy Český rozhlas Plzeň ovlivnil dění v celé zemi. Protože pražský rozhlas tehdy obsadili okupanti, technici přepojili všechny linky a vysílače na Plzeň a stanice tak šířila pravdivé informace a pomohla zabránit chaosu. Nejprve Plzeň dublovala vysílání z pražského Péčka (záložní studio v Praze na Žižkově), odkud se vysílalo tajně, poté se zapojila do takzvaného štafetového vysílání, kdy se jednotlivé regionální stanice v srpnových dnech po dvou hodinách střídaly ve vysílání, protože budova Českého rozhlasu v Praze ve Vinohradské ulici byla sovětskými vojsky uzavřena. „V situaci, kdy se vývoj událostí valil z minuty na minutu, kdy byli odвлечeni vedoucí představitelé státu, kdy hrozilo, že zemi zachvátí chaos, tu zůstalo především rozhlasové vysílání, které se ujalo nejen funkce informační (směrem k domácím i zahraničním posluchačům), ale také organizátorské, integrující celospolečenské dění. Situaci, v níž se rozhlas během sedmi srpnových dnů ocitl, a role, které na sebe převzal, je možné do jisté míry srovnat se situací v květnu roku 1945. Obě tyto mezní situace lze označit za vrcholné okamžiky působení rozhlasu na našem území.“⁸ V historickém studiu v Plzni vypadá vše tak, jako kdyby si pracovníci rozhlasu jen odskočili na svačinu, zařízení je autentické.

3.2. Současnost ČRo Plzeň

V současnosti dochází také v Českém rozhlase k reformám. V oblasti zpravodajství se zužuje počet stálých redaktorů a otevírá se tak cesta externistům. Souvisí to s vývojovým trendem modernizace rozhlasového vysílání a hlavně nástupem digitalizace. Digitální rozhlasové vysílání se spustilo v České republice 1. dubna 2011. Naladit se dá jen na přijímačích, které podporují DAB/DAB+ v L-bandu, ne na běžných rádiích. Pokrytí signálem se stále rozšiřuje, v současné době se dá naladit v Praze a okolí, na Příbramsku, v Brně a okolí a na severní Moravě. Vhodné přijímače se dají koupit například v prodejně Radioservisu v budově Českého rozhlasu v Praze nebo je objednat přes internet. Digitální i analogové vysílání rozhlasu mohou fungovat vedle sebe a na digitálních přijímačích naladíme také běžné FM stanice. V České republice momentálně neexistuje žádný plán vypínání analogového rozhlasového vysílání.⁹

⁸ Kolektiv autorů pod vedením Evy Ješutové. *Od mikrofonu k posluchačům*. Praha, 2003. s. 338

⁹ [http://www.rozhlas.cz/digital/info\[online\]](http://www.rozhlas.cz/digital/info[online]). [cit. 2012-03-10].

4. Regionální soukromá rozhlasová stanice Hitrádio FM Plus Plzeň

4.1. Vznik soukromého vysílání v Československu

Už v 80. letech začíná na území Evropy pronikat ze Spojených států amerických tzv. duální systém v rámci liberalizace médií. Duální systém umožňuje působení veřejného i soukromého mediálního subjektu. Vznikem komerčních subjektů v monopolizované Evropě se postupně rozvíjí elektrotechnika a telekomunikace¹⁰.

To, co pak následovalo po Sametové revoluci v roce 1989 zásadně ovlivnilo také mediální sféru v tehdejší Československu. Rádiové vysílání – tehdy ještě vnímané jako rozhlas, bylo díky Svobodné Evropě a Hlasu Ameriky silně spojováno s důvěryhodností a díky tomu mělo velký vliv na názory lidí. Problém byl ale v možnosti nezávislého vysílání, tedy ve vzniku nových komerčních stanic. Bylo třeba vyřešit, kdo bude přidělovat licence na vysílání, kdo bude takzvaně hospodařit s kmitočty. Soukromá rádia začala vznikat překotně v roce 1991, právě když se začalo s rozdělováním licencí.

První *svobodnou* stanicí v naší zemi byla Evropa 2, která na svém počátku přebírala francouzské vysílání a užívala kmitočty Československého státního rozhlasu. Nedlouhé poté se začala objevovat první pirátská vysílání – například Rádio Stalin nebo rádio Faktor v Českých Budějovicích. Na konci roku 1991 v České republice působila tato soukromá rádia: v Praze to byla Evropa 2, Rádio 1, Rádio City, Rádio Bonton, Rádio Country, Rádio Kiss, Rádio Rio, Rádio Vox, Rádio Metropolis, Rádio Golem. Z mimopražských stanic to pak byly např. Rádio Kontakt Liberec, Rádio FM Plus Plzeň, Rádio Hády Brno, Rádio 21 České Budějovice nebo Rádio Rio.

4.2. Vznik soukromé stanice rádio FM Plus Plzeň

Zakladatelem rádia FM Plus je Václav Ježek¹¹, který před revolucí pracoval v Centru experimentální tvorby a hned po pádu komunistů začal realizovat svoji

¹⁰ KOLÁŘOVÁ, Bohuslava, et al; *Svět rozhlasu*, Bulletin o rozhlasové práci, Praha, 2000, str. 4

¹¹ Václav Ježek, *1944, absolvent FAMU, pracoval ve filmových studiích Barrandov. Je vlastníkem společnosti RTI, která provozuje 35 radiových vysílačů v Plzeňském kraji. Získal licenci na digitální rádio v Plzeňském, Karlovarském a Jihočeském kraji a Praze, příští rok chce spustit vysílání.

myšlenku na soukromou stanici. Začátky rádia poznamenal nedostatek financí. Spoluzakladateli rádia byli Zbyněk Suchý a Jindra Synáč, který se pak stal na dlouhá léta moderátorem stanice.

Rádio FM Plus začalo s legálním vysíláním v létě v roce 1991 jen na několik dní v rámci oslav výročí osvobození Plzně americkou armádou. Od radiokomunikací tehdy dostalo na tři dny frekvenci a vysílalo se z tehdejšího výstaviště. První frekvencí rádia byla 106,1, na které vysílá stanice dodnes.

Po skončení oslav osvobození Plzně se stanice na čas odmlčela, její zakladatelé museli najít místo, odkud se bude vysílat a zažádat o licenci. Z míst přicházela v úvahu jen ta, kde byly linky – tedy Dům kultury a nebo budova Československého rozhlasu. Volba padla na rozhlas, proto tehdejšího ředitele požádali o pronájem bytu řidiče a z něj udělali provizorní rádio. Vysílání nové hudební stanice na západě Čech začalo 29.listopadu v 6:00 hodin ráno, kdy moderátor Jindra Synáč pronesl do éteru úplně první větu pro posluchače: *Vážení posluchači, konečně jste se dočkali, od dnešního dne nás uslyšíte každý den. Začíná vysílat rádio FM Plus!*

Zprvu byl signál šířen z 504 metrů vysokého Krkavce, po několika letech se vysílač přesunul níž na okraj největšího plzeňského sídliště - na stožár na Košutce, kde je dodnes. Po čtyřech letech se začalo vysílat také na Železnorudsku (97,2 - Pancíř) a na Sušicku (88,1 - Svatobor). V Klatovech je pro FM Plus dodnes stěžejní frekvence 105,8 - hraje od Strakonic po Mariánské Lázně. V dalším roce (1996) přibyl další kmitočet 87,6 – tentokrát na druhé straně Brd od Plzně – v Příbrami. A pokračovalo se dál: Domažlice mají frekvenci 107,8; Rokycany 88,1, Beroun 100,2; Sedlec-Prčice 92,4 a v neposlední řadě také Toužim – 107,4.

Rádio FM Plus bylo původně interaktivní rádio – odvysílalo se vše, co lidé chtěli, například ztráta peněženky nebo informace o dopravních komplikacích. Když začaly docházet rádiu finance, trojice Luboš Grosman, Eva Ježková (dcera Václava Ježka) a Petr Chmelíř založila agenturu Media Production, která rádio propagovala a zároveň pořádala nejrůznější koncerty tehdy populárních kapel a interpretů. Z rádia se tím stala komerční stanice, protože do něj začaly proudit peníze z reklam.

Rádio FM Plus poslouchalo v jeho začátcích 140 000 lidí denně. Úspěch přišel velmi rychle a stanice se stala součástí Plzeňského kraje. Historicky nejvyšší poslechovost zaznamenala stanice v letech 2001-2002, kdy se dostala přes hranici 200 000 posluchačů. Loni oslavila 20. výročí založení. Před pěti lety tuto silnou značku koupila společnost Media Bohemia a.s., která založila síť Hitrádií a FM Plus se přejmenovalo na Hitrádio FM Plus. Pod touto značkou působí dodnes.

4.3. Současnost - Hitrádio FM Plus

Rodina Hitrádií byla vytvořena v září 2005. Je založena na formátu AC (Adult Contemporary) a určena primárně aktivním posluchačům ve věku 25 až 45 let. Jsou to převážně *mladí dospělí*, velmi často mladé rodiny s dětmi, které již nekladou tak velký důraz na poslední hudební hity a módní trendy a spíše vyhledávají osvědčené hity. Posluchači, na které se zaměřují Hitrádia, jsou konzervativní, kladou větší důraz na důvěryhodnost a serióznost vysílání a hlavně na regionální zpravodajství. Velmi často vychovávají malé děti, nemají tedy příliš mnoho času na aktivní společenský život a díky Hitrádiu mají aktuální přehled o dění ve svém regionu.

Jednotlivá Hitrádia v regionech po celé zemi mezi sebou spolupracují např. při pokrytí klíčových zpravodajských událostí, kulturních a sportovních akcí nebo při přípravě rozhovorů s osobnostmi a podobně.¹² Důraz je ale stále kladen na fakt, že jde o regionální rádia, která vysílají samostatně, většinou z krajských měst jednotlivých krajů. Hitrádií je v naší zemi celkem 8, vlastní je mediální skupina Media Bohemia, která jednotlivá regionální rádia koupila a sjednotila jejich vysílání.

Společnost Media Bohemia a.s. je nejsilnější ryze česká mediální skupina. Její společnosti působí na mediálním trhu České republiky od roku 1995 (založení Media Marketing Services s.r.o.). Do skupiny patří 29 regionálních rozhlasových stanic, jejichž týdenní poslechovost přesahuje 2,8 milionu lidí. Zásadní součástí skupiny je obchodní zastupitelství MMS (Media Marketing Services a.s.), které na národním reklamním trhu zastupuje 61 rozhlasových stanic s poslechovostí přesahující 4,7 milionu lidí. Společnost se vlastnický podílí na těchto rozhlasových stanicích: Fajn North Music, Fajn Radio, Fajn Radio Agara, Fajn Radio Hity, Fajn Radio Life, Hitrádio Dragon,

¹² <http://www.mediabohemia.cz/index.php> [online]. [cit. 2012-03-15].

Hitrádio Faktor, Hitrádio FM, Hitrádio FM Plus, Hitrádio Magic, Hitrádio Magic Brno, Hitrádio Orion, Hitrádio Vysočina, City, Blaník, Rádio Blaník Jižní Morava, Blaník Východní Čechy, Blaník Jižní Čechy, Blaník Západní Čechy, Blaník Severní Čechy, Rock Rádio Prácheň, Rock Radio Gold, Rock Radio Šumava, Helax, Oldies Radio, Radio Valašsko.

Aktuální týdenní poslechovost Hitrádia FM Plus je podle posledních výzkumů agentury STEM/MARK_MEDIAN 116 tisíc posluchačů, Český rozhlas Plzeň týdně naladí 82 tisíc lidí. Více v tabulce č.1 v Příloze této bakalářské práce.

5. Zpravodajství

Zásadním mezníkem pro posílení a rozmach zpravodajství obecně z hlediska historického byl rozvoj průmyslu a ekonomiky po celém světě na přelomu 18. a 19. století. Právě důraz na informovanost vybízel ke vzniku nových druhů komunikace a s tím spojený přenos informací. Zpravodajství si od začátku klade za cíl inspirovat posluchače k vytváření si vlastních názorů a postojů.

5.1. Základní rozdělení žurnalistiky

„Žurnalistika je masová (hromadná) komunikační sféra, v níž funguje komunikace interakčně mezi dvěma či více entitami (jsoucnostmi).“¹³ Žurnalistiku jako takovou dělíme na dvě základní části – na zpravodajství a publicistiku. Dá se říci, že zatímco zpravodajství jsou fakta, publicistka je soubor názorů na tato fakta, na popisované dění. Zatímco u zpravodajství předpokládáme neutralitu v přístupu k údajům i ve výrazu, publicistika se neobejde bez osobního stanoviska a individuálního projevu při použití jazykových a stylistických prostředků.¹⁴ Hlavním úkolem zpravodajství je tedy pravdivě informovat o událostech, ale i vybírat správná témata, třídit je a vhodně interpretovat. Je třeba ale mít stále na paměti pravidlo dělení na zprávy a komentáře. Zprávy jsou fakta oprostěná od jakýchkoliv názorů lidí, kteří je interpretují. Naopak komentáře se mohou vyjadřovat k událostem z pohledu novináře.

Podstata zpravodajství se stále ještě skrývá v odpovědi na jednoduchou otázku: *Co se stalo?* Přesto si myslím, že žurnalistika 21. století prošla zásadní proměnou. Rychle se vyvíjející technika smazala informační hranice. Běžnou součástí našich životů se staly zprávy z druhého konce světa v přímém přenosu, a to jak v rozhlase, tak i v televizi. Spolu s tím ale také dochází k minimalizování rozdílů mezi žurnalistikou v demokratických zemích po celém světě. Žurnalistika v dnešní době mnohem více podléhá trendům a vlivům trhu a stává se tak čím dál tím víc tržním artiklem. Tržně orientovaná žurnalistika klade stejně velký důraz na prezentaci jako na obsah zpráv.

¹³ Verner, Pavel, *Úvod do praktické žurnalistiky*, Praha, 2007, s.16

¹⁴ Kolektiv autorů, *Zpravodajství v médiích*. Praha, 2005, s. 14.

Více než pružnost se cení předvídatelnost, která zaručí inzerentům spolehlivý produkt.¹⁵ To samozřejmě není jen problémem českých novinářů, podobně je na tom žurnalistika po celém světě.

5.2. Definice pojmů

Slovo zpráva se ve společnosti používá nejméně 500 let – tedy dávno předtím, než se objevily první tištěné noviny. „Zpráva je historicky nejstarší žurnalistický útvar, od vynálezu knihtisku tvoří základní složku novin a je také základním kamenem zpravodajství v jakémkoli médiu. Zpráva je informace o události nebo jevu, který se stal nebo nestal, stane nebo nestane, odpovídá na základní otázky kdo, co, kde, kdy, rozšířená zpráva na jak a proč. Zpráva zachovává věcnost, přesnost, úplnost, spolehlivost, včasnost a citovou neutrálnost.“¹⁶

Zprávy mohou dopomoci k vytváření vazeb mezi lidmi ve společnosti – mohou nás totiž přinutit spolu začít mluvit. Zprávy nám zároveň přinášejí informace nutné k tomu, abychom si mohli udělat úsudek o dění kolem nás i ve světě. Pomocí zpráv se rozhodujeme a jednáme, vytváříme si názory a využíváme je ke svým dalším činnostem. Zprávy nám ale zároveň pomáhají i v každodenním běžném životě, protože nám přinášejí potřebné informace, například o počasí, o dopravě nebo o kulturním dění. Média se z velké části rozvinula jako odezva na společenské a kulturní potřeby jednotlivců a společností¹⁷.

5.3. Výběr zpráv a společnost

Nejdůležitějším zdrojem zprostředkovaných informací jsou zpravodajské agentury – organizace, které na komerční bázi vyhledávají a zpracovávají informace pro masmédia. Národní informační agenturou ČR je ČTK – Česká tisková kancelář. Její informace jsou

¹⁵ Osvaldová, Barbora, Halada, Jan a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha, 2007

¹⁶ OSVALDOVÁ, Barbora et. al. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*, Praha, 1999. s.213

¹⁷ MCQUAIL, Denis; *Úvod do teorie masové komunikace*, Praha 2009, str. 228

slovní a obrazové, jednotlivé redakce si je upravují podle vlastních potřeb.¹⁸ Hitrádia navíc v poslední době využívají také soukromou zpravodajskou agenturu – Mediafax.

Zprávy z vlastních zdrojů jsou zpracované informace z tiskových konferencí, natočené zvuky a příspěvky od lidí z různých oborů, od regionálních politiků po ředitele významných subjektů v daném místě.

Zásadní roli ve výběru zpráv hraje redaktor nebo skupina redaktorů, která vybírá zprávy. Při rozhodování, co bude pro lidi zajímavé, je třeba vzít v úvahu řadu věcí. Dobrý redaktor musí umět rozpoznat témata, u kterých je jisté, že zaujmou publikum daného sdělovacího prostředku – v případě regionálních rádií tedy události z regionu. Lidé na celém světě se více zajímají primárně o věci, které se jich přímo dotýkají. Právě proto je smrt pěti lidí v obci v regionu zpravodajsky zajímavější než smrt pěti set lidí ve vzdálené cizí zemi. Stejně silná hodnota je připisována informacím, které by se publika mohly přímo dotýkat v budoucnosti, a informacím o věcech, jež by mohly případně způsobit škodu.

Je zřejmé, jaký dopad na veřejnost a jakou důležitost bude mít například zpráva o náhlé změně počasí. Informace o blížící se vichřici, která strhává množství střech v obytných oblastech, je důležitá pro většinu lidí. Zásadním bodem zpravodajství je také vhodné načasování předávání informací. Lidé potřebují před odchodem do práce vědět o stávce řidičů autobusů nebo o krupobití předpovídaném na blížící se noc. Na výběru zpráv stojí velká část úspěchu média.¹⁹

Přesto neexistuje spolehlivé pravidlo, s jehož pomocí bychom mohli přesně vymezit, jak poskládat a vybrat zprávy, protože v celé záležitosti je příliš mnoho proměnných. Lidé mohou mluvit prakticky o čemkoli, a obvykle mluví o tom, co se poněkud vymyká normálu. Informování o neobvyklých jevech je stejně významnou částí práce redaktorů jako informování o předvídaných nebo očekávaných zprávách.

Každodenní události, o kterých regionální rozhlasové stanice informují, můžeme označit výrazem očekávané zprávy. Redaktoři zpravodajství o těchto událostech vědí ze sdělení pro tisk, z pozvánek a dalších forem předběžných

¹⁸ BARTOŠEK, J. *Úvod do studia žurnalistiky*. Olomouc, 2001, s.78-79

¹⁹ McQuail, D. *Úvod do teorie masové komunikace*. Praha, 2009

upozornění. Výrazem neočekávané zprávy pak označujeme zprávy, které například získáváme pravidelným telefonováním na místní oddělení policie. Vztahuje se také na zprávy, o kterých se reportér dozví díky vlastnímu pozorování a tipům od veřejnosti nebo prostřednictvím svých kontaktů. Kontaktem se rozumí lidé, kteří mají přístup k informacím v daném oboru nebo oblasti a poskytují je novinářům.

5.4. Vzájemné ovlivňování veřejnoprávního a soukromého sektoru

„V pokrokové společnosti má vyrovnaná veřejnoprávní žurnalistika informovat veřejnost a poskytovat jí diferencovaný informační servis, tlumočit mínění veřejnosti, být hlídacím psem demokracie. Masová žurnalistika je oproti tomu bulvární, lidová a fičrová (zábavní).“²⁰

Jinak se dělají zprávy ve veřejnoprávním sektoru a jinak v soukromém. Obě sféry se ale navzájem ovlivňují. Český rozhlas například pod vlivem privátních rádií zrychlil své zpravodajství a celkově zjednodušil vysílání. Naproti tomu se privátní rádia od Českého rozhlasu inspirovala například větším prostorem, který věnují zpravodajství. Zdena Hůlová, členka rady České televize, vidí filosofický smysl duálního vysílání v rozhlase v pluralitě a různorodosti. „*K vývoji rozhlasového vysílání v České republice přispělo především fandovství a nadšení. Od poloviny devadesátých let se rozvíjí a vytváří rozhlasový trh, který se postupně stabilizuje. Vedle velkých rádií působí menší rádia, vznikají nová regionální rádia. Současná privátní rádia pracují s mnohem jemnějšími prvky než jenom s hudbou, kterou oslovují, kladou důraz na marketing a vývoj, což chybí ČRo. Veřejnoprávní sektor nedokázal reagovat na nástup privátních médií. Podle průzkumů je věková skupina posluchačů všech stanic ČRo - 50 plus,*“ uvedla Hůlová.²¹

²⁰ Verner, Pavel, *Úvod do praktické žurnalistiky*, Praha, 2007, s.16

²¹ Hůlová, Zdena, Tisková zpráva, <http://www.ceskamedia.cz/>

PRAKTICKÁ ČÁST

6. Příprava a interpretace zpráv na Hitrádiu FM Plus

6.1. Počet redaktorů v soukromé stanici

V redakci soukromé stanice pracují tři redaktoři. Zprávy dělají pro Hitrádio FM Plus a Hitrádio Dragon. Směny jsou rozděleny na ranní, denní a odpolední, přičemž denní směna se kryje částečně s ranní a částečně s odpolední směnou. Ranní směna začíná vždy v 5:00 hodin ráno. Zprávař musí pročíst ranní vydání tištěných novin, zkontrolovat jednotlivé zpravodajské servery na internetu a pročíst ČTK. První ranní zprávy pomáhá připravovat člověk z odpolední směny předchozího dne, který večer vypíše nejdůležitější události dne v návaznosti na druhý den ráno a samozřejmě také události očekávané. To shrne do takzvaných stručných zpráv na druhý den – které se vysílají v 5:30 ráno.

Poté začínají zprávy v 6:00 hodin, které už připravuje redaktor ranní směny sám. Zároveň je moderuje. Zprávy na Hitrádiu FM Plus jsou až do 8:30 vždy po 30. minutách. Od 9:00 do 18:00 hodin jsou pak v každou celou hodinu.

Vysílání Hitrádií na západě Čech je v noci spojené, k identifikaci stanice slouží odpojované prvky. Vysílání se pak rozděluje každý den v 7:40 hodin, od této chvíle vysílá Hitrádio Dragon samostatně pro Karlovarský kraj a to až do večerních 19:00 hodin. Ranní redaktor tedy připravuje do 7:30 zprávy na oba okruhy společně – tedy jak pro Dragon, tak i pro FM Plus. Od 8:00 hodin připravuje a čte zprávy na Dragonu člověk z denní směny. Zprávy připravuje až do 16. hodin včetně, poslední dvojce zprávy už má na starosti odpolední zprávař z Hitrádia FM Plus. Ten připravuje a moderuje zprávy od 12:00 do 18:00 hodin, včetně přípravy nočních zpráv. Zprávy pro Dragon se takzvaně předtáčí – v nahrávacím studiu se natočí s pauzou na předěly a odešlou do studia Dragonu po síti. Moderátor je pak odbaví stejně jako hudební prvek.

6.2. Délka a výběr zpráv

Délka a složení zpráv jsou předem dané – redaktor by neměl překročit stanovený čas 1 minuta a 30 vteřin, zprávy jsou čtyři v každé jednotlivé relaci. Může jich být i pět, pokud se zachová časový rozvrh. Výjimečně mohou zprávy trvat dvě minuty.

Podrobnosti k tomu, jak postupovat při výběru a sestavování zpráv, najdeme v příloze A: *Manuál – jak děláme zprávy*.

Prioritou jsou zprávy z regionu. Ten musí být vždy na prvním místě, tedy jako zpráva číslo jedna. Poté následuje další region a obvykle bývá i třetí zpráva regionální. Čtvrtou zprávou by měl být sport, nejlépe regionální, ale může ho suplovat i zpráva z domova. Zprávy ze zahraničí se zařazují jen výjimečně, a to v případě, že se událo něco zásadního, co zajímá nebo ovlivní celý svět.

6.3. Odbavení zpráv

Zprávy po zvukové stránce odbaví moderátor, tedy pouští z mixážního pultu takzvaný zvukový obal zpráv. Ty začínají časovým znamením, po kterém zprávař oznámí čas, ráno také datum a popřeje posluchačům dobré ráno. Poté jde další zvukový předěl a zprávař čte jednotlivé headlines – tedy titulky zpráv, které budou následovat. Mezi titulky je opět krátký zvukový předěl. Na konci headlines se zprávař představí. Poté už po předělu čte jednotlivé zprávy. Mezi nimi je opět krátký zvukový předěl. Na konci zpráv je Meteocentrum – tedy předpověď počasí. Zprávy pak končí opět zvukovým předělem.

7. Příprava a interpretace zpráv ve veřejnoprávním ČRo Plzeň

7.1. Počet redaktorů ve veřejnoprávním sektoru a odbavení zpráv

Pro ČRo Plzeň pracuje 13 redaktorů, 7 z nich je každý den v terénu a sbírá příspěvky do vysílání. Dále stanice zaměstnává 2 kmenové a 4 externí zprávaře, kteří si mezi sebou rozdělují směny. Ve všední den jde o ranní, denní a odpolední směnu, při víkendovém vysílání se zprávaři vymění pouze v poledne. Těchto 6 lidí připravuje během týdne zprávy nadčasového významu a zároveň má na starosti čtení zpráv do vysílání. Na vše dohlíží ještě editor, který připravuje program, tedy i zpravodajské relace. V Plzni jsou editoři dva, pracují na směny.

7.2. Skladba zpráv v ČRo Plzeň

Samotné zpravodajství Českého rozhlasu Plzeň se skládá z několika sekcí. Patří sem regionální informace, události z domova, zprávy ze zahraničí, sportovní informace, počasí a aktuální dopravní situace – tedy Zelená vlna. Jednotlivé části zpravodajské relace jsou pak od sebe vždy odděleny znělkami – takzvanými předěly.

Zprávy vždy začínají upoutávkou – tedy třemi až čtyřmi krátkými větami, které mají posluchače upoutat a přimět, aby poslouchal dál. Jde o takzvané titulky.

Relace pak začíná vždy regionálními informacemi – obvykle jde o dvě zprávy týkající se dění na západě Čech. Následuje předěl a zpráva týkající se dění na domácí scéně – může jít například o informace od meteorologů. Následuje opět předěl a přichází zpráva ze zahraničí. Další předěl je sportovní – posluchač očekává, že přijde sportovní zpráva z regionu.

Stopáž hlavních zpráv v celou se na ČRo Plzeň pohybuje v rozmezí 3. až 4. minut. Pouze v 7:00 hodin ráno jsou zprávy 5. minutové a v 17:00 hodin pak trvají 15 minut. To jsou na programu *Události dne*. ČRo Plzeň má také svoje krátké zprávy. Vysílají se každou půl hodinu v ranním bloku vysílání a jejich stopáž je přibližně 1 minuta a 30 vteřin.

Noční vysílání rozhlasu zajišťuje pro všechny regiony jedna stanice, a to od 22:00 do 5:00 hodin ráno.

Pravidelný servis začíná v rozhlase v 5:30 a je přinášen každých 30 minut až do 9:00 hodin. Poté běží až do 14:00 hodin denní program. Tady jsou zprávy už jen v každou celou hodinu. K rannímu schématu se rozhlas vrací úderem 14. hodiny – až do 17. hodin jsou totiž zprávy opět v rozmezí 30. minut. V 17:00 hodin začínají Události dne. Jejich stopáž je 15 minut a mají za úkol shrnout nejdůležitější informace daného dne.

Od 18:00 do 21:00 hodin se vrací opět rytmus zpráv vysílaných v každou celou hodinu. Od 22:00 do 5:00 hodin ráno přebírá vysílání centrála, která připravuje pro všechny regiony společné noční vysílání. Podrobnosti k tomu, jak postupovat při výběru a sestavování zpráv najdeme v příloze B: *Závazné pokyny pro redaktory ČRo Plzeň*.

8. Porovnání vybraných relací 30.1.2012 -7:00, 14:00 a 18:00 hodin

Zprávy budeme srovnávat z důvodu vyvrácení nebo potvrzení stanovených hypotéz:

- 1) větší počet redaktorů veřejnoprávní stanice zajistí obsáhlejší zpravodajství
- 2) výběr zpráv u komerční stanice je pro širokou veřejnost zajímavější
- 3) zprávy komerční stanice jsou objektivní a nejsou bulvární

8.1. Zprávy v 7:00 hodin

8.1.2. Veřejnoprávní ČRo Plzeň

Redaktorka: Kateřina Schmiedová

Sportovní celky mohou v Plzni žádat o grant z daru Viktorie Plzeň

Na případné dostavbě elektrárny v Temelíně se chce podílet i Metrostav

Čekejte oblačno až polojasno a teploty mírně pod nulou

===== TEČKA =====

Dobré ráno u zpráv

Plzeň vyhlásí v únoru grant na výstavbu, rekonstrukci nebo přestavbu sportovních zařízení. Mezi úspěšné žadatele rozdělí pět milionů korun, které Plzni daroval fotbalový klub Viktoria Plzeň. Celkem věnoval městu 10 milionů, druhých pět půjde po tři roky na festival Smetanovské dny. Jde o část peněz, které klub získal díky účasti v Lize mistrů a Plzni tak děkuje za to, že fotbal podporuje a rekonstruuje stadion ve Štruncových sadech. Více nám o grantu řekl primátor Martin Baxa.

číslo: PL2403844 / 0:19

Z: Jedná K:amatérské sportovní kluby.

Ideální sněhové podmínky přilákaly o víkendu do hor tisíce lidí a provozovatelé zimních středisek jsou nadšení. Například na šumavském Zadově bylo plno v lyžařských stopách i na sjezdovkách a jak dodává ředitel areálu Luděk Sáska, byl to jeden z nejlepších víkendů této zimy.

RZ2404339 / 0:29

Po oba... ...sezonu.

I lyžařské areály v Karlovarském kraji nabídly o víkendu rekreantům ideální podmínky. V provozu byly všechny vleky na Klínovci i Božím Daru, jezdilo se i v Mariánských Lázních, Kraslicích, Jáchymově a v Aši. Lyžování bylo bez větších front a všechny běžecké stopy v oblasti byly upravené.

===== **PŘEDĚL** =====

Americký Westinghouse a český Metrostav dnes podepíší smlouvu o spolupráci na případné dostavbě dalších dvou bloků jaderné elektrárny Temelín. O zakázku za asi 150 miliard mají zájem také francouzská Areva a česko-ruské konsorcium firem Škoda Jaderné strojírenství, **Gidropress** a **Atomstrojexport**. Nabídky musí předložit do 2. července letošního roku. Konečné slovo bude mít vláda. Ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba už dříve řekl, že důležité pro něj bude právě i zapojení českých firem.

RZ2403892 / 0:22

já myslím... ...důležité.

===== **PŘEDĚL** =====

Belgii ochromila generální stávka. Místní odbory ji svolaly na protest proti úsporným opatřením a návrhu důchodové reformy. Čekají se velké komplikace zejména v dopravě. Problémy se dotknou i letiště v Bruselu, na které létá z Prahy denně několik linek. Zastavil se také provoz mezinárodních rychlovlaků, uzavřeny zůstanou veřejné budovy i školy. Protesty by mohly zkomplikovat summit EU. Na něm se vedoucí představitelé členských zemí budou snažit dokončit plánování rozpočtové kázně.

===== **SPORT** =====

Tři body vybojovaly západočeské celky v zápasech 44. kola hokejové Tipsport extraligy. Karlovarská Energie prohrála v Liberci 2:3 po samostatných nájezdech a Plzeň zdolala v prodloužení České Budějovice 3:2. Za indiány skórovali Stránský, Duda a Kovář. Plzeňský asistent trenéra Michal Straka nebyl spokojen s častým vylučováním svých svěřenců.

číslo: PL2404430 / 0:31

Z: Byl to souboj..... K: ... vo body no.

V dalších zápasech Slavia podlehla Litvínovu 1:5. Třinec přehrál Mladou Boleslav 6:1, vedoucí Sparta prohrála s Kometou Brno 4:5 po prodloužení, Kladno s Vítkovicemi 3:4 po nájezdech a Pardubice rovněž po nájezdech zdolaly 4:3 Zlín.

Srbský tenista Novak Djokovič (**džokovič**) vyhrál potřetí v kariéře Australian Open. Světová jednička zdolala ve finále po necelých šesti hodinách Španěla Rafaela Nadala v pěti setech. Djokovič celkově získal pátý titul z grandslamových turnajů.

V zápase o třetí místo zimní fotbalové Tipsport ligy prohrála plzeňská Viktoria s Hradcem Králové 2:3 a obsadila konečnou čtvrtou příčku.

===== POČASÍ =====

Dnes čekejte zpočátku oblačno, během dne ubývání oblačnosti na polojasno a k večeru až skoro jasno. Odpolední teploty -3 st. až nula, na horách -7 až -4 st. Povane mírný východní vítr, rozptylové podmínky budou dobré a biozátěž na st. 2 - tedy střední.

Tolik zprávy a KS

===== Z. VLNA =====

Řidiči pozor, i když jsou západočeské silnice vesměs sjízdné, na některých úsecích se i dnes tvoří námrazy, méně frekventované cesty zase mohou být místy pokryty zledovatělými zbytky sněhu, Jezděte proto opatrně!

8.1.3. Zprávy Hitrádia FM Plus

Redaktorka: Julie Příbylská

Doprava:

Po silnicích na západě Čech se teď jezdí bez vážnějších nehod, místy ale může být na vozovce námraza, a to hlavně v lesních úsecích. Buďte proto za volantem opatrní.

Pokud máte pro nás info o situaci na silnicích v našem regionu, volejte zdarma 800 190 800

Vrchol hodiny, znělka začátku zpráv

Je 7 hodin, hezké ráno

- dnes bude ve Varech pokračovat soud s hokejistou Radkem Dudou
- Plzeňský kraj nebude rušit porodnice v okresních městech
- pondělí bude skoro jasné s teplotami pod bodem mrazu

zprávy pro vás připravila JP

Jingle: začátek zpráv HR FM / Dragon

Okresní soud v Karlových Varech dnes bude znovu projednávat případ hokejisty Radka Dudy. Ten je obžalován z výtržnictví kvůli napadení chodce. Znalecký posudek potvrdil, že zranění 63ti letého důchodce neodpovídala útoku tak - jak jej popsal sám napadený i další svědci. Připomenu, že Duda loni v lednu na přechodu v Karlových Varech nedal přednost muži, který pak tělem zavadil o kapotu jeho vozu. Hokejista zastavil, údajně začal muži nadávat a napadl ho pěstmi.

JUP 3001 čtk

Plzeňský kraj nebude muset rušit porodnice v menších městech. S pojišťovny se totiž dohodl jen na snížení počtu lůžek. Hrozba úplného zrušení přesto stále visí nad oddělením porodnice a chirurgie v Rokycanech. Podle krajských radních by ale takový krok vedl k zániku celé nemocnice. Kauzu vyvolala povinnost Plzeňského kraje uzavřít letos nové smlouvy s pojišťovny a ty pak přišly s nápadem rušit některá oddělení.

JUP 3001 plzen.cz

Karlovarský magistrát chystá další změny pro majitele psů. Kromě nedávného zvýšení poplatku za domácí mazlíčky se připravuje další vyhláška, která zruší majitelům pejsků s čipem finanční úlevu z ročního poplatku. Tentokrát už změna vadí i některým radním, výhrady mají také primátor Petr Kulháněk a jeho náměstek Jaroslav Růžička. Radní proto požádali o vyjádření odbornou veřejnost.

JUP 3001 vary.idnes

Ztráta duhového trikotu mistra světa cyklokrosaře Zdeňka Štybara hodně mrzela. Do cíle šampionátu v Belgii dojel včera na 13. místě se ztrátou více než tři a čtvrt minuty:

TEL: Štybar 3001

západočeský rodák po dvou letech, kdy kraloval cyklokrosařskému světu, přenechal trůn Belgičanu Nielsi Albertovi.

JUP 3001 čtk

POČASÍ

V pondělí bude jasno nebo skoro jasno. Ráno a dopoledne nás můžou potrápít mrznoucí mlhy. Nejvyšší teploty -3 až +1 °C,

8.1.4. Srovnání jednotlivých zpráv z hlediska stanovených hypotéz:

1) Větší počet redaktorů veřejnoprávní stanice zajistí obsáhlejší zpravodajství

V těchto zprávách se hypotéza potvrdila. Zpravodajství Českého rozhlasu je obohaceno o čtyři zvukové příspěvky natočené v terénu, kdežto soukromá stanice má v relaci jen jeden příspěvek. Redaktorka Hitrádia FM Plus jej získala z ČTK, což je pro řadu dalších především komerčních stanic hlavním zdrojem zvukových reportáží. ČTK v takovém případě doplňuje práci redaktorů jednotlivých stanic, tato služba je ale zpoplatněna. Český rozhlas jako instituce je založen na tom, že si zprávy připravuje sám, právě díky síti reportérů.

Veřejnoprávní stanice sestavila zprávy ze dvou regionálních informací, jedné domácí z dění v republice, jedné ze světa – z Belgie a tří sportovních informací. Soukromá stanice nabídla 4 regionální zprávy, z toho čtvrtá byla sportovní.

2) výběr zpráv u komerční stanice je pro širokou veřejnost zajímavější

V tomto bodě se hypotéza potvrdila jen z části. První zpráva v soukromé stanici byla více poutavá, skandál kolem hokejisty byl regionálním tématem číslo jedna na rozdíl od vyhlášení grantu na stavbu sportoviště. Vhodná byla také druhá zpráva o rušení porodnic – jde o informaci pro lidi v produktivním věku. Sport ale měl být stejný jako na ČRo – tedy výsledky hokeje.

3) Zprávy komerční stanice jsou objektivní a nepřibližují se bulváru

Zprávy na soukromé stanici byly objektivní, redaktoři čerpali z oficiálních, důvěryhodných zdrojů informací – tedy z agentury ČTK, internetových serverů idnes.cz, lidovky.cz, novinky.cz atd. Z poznámky pod textem jednotlivých zpráv se dá vyčíst, kde redaktor zprávu našel a odkud čerpal informace. Dvakrát čerpal z ČTK,

jednou z idnes.cz a jednou z regionálního serveru plzen.cz. I tento je spolehlivý, tradiční a uznávaný.

Bulvárně mohla zapůsobit jen první zpráva týkající se incidentu hokejisty. Redaktor ale použil vývoj událostí a popsal kauzu z hlediska obecně publikovaných skutečností, získaných z výpovědi svědků.

Stanice se neshodly na výběru ani jednoho tématu.

8.2. Zprávy ve 14:00 hodin

8.2.1. Veřejnoprávní ČRo Plzeň

Redaktor – Jiří Terš

Muzeum Šumavy v Kašperských Horách má k dispozici nové výstavní prostory.

Odposlech v autě ministra dopravy Pavla Dobeše prověřuje policie.

Zítřka čekejte jasno nebo skoro jasno a teploty do -2 st.

===== **TEČKA** =====

Na některých místech budou v tomto týdnu železničáři opravovat koleje. Jedná se však o rekonstrukce ve vlakových přestávkách, říká Josef Konop z oddělení řízení provozu „Správy železniční dopravní cesty“ v Plzni . . .

PL2404719 *T.: 0:22*

Zač.: Opravovat koleje. . . Kon.: . . .vlakových přestávkách.

V Kašperských Horách pokračuje rekonstrukce Muzea Šumavy. Opravy začaly před pěti lety demolicí původních depozitářů za hlavní budovou. Místo nich vznikl moderní depozitář s kanceláři a studovnou. Na konci minulého roku muzeum dokončilo přestavbu dalšího svého domu na náměstí. Podrobnosti Lukáš Milota:

PL2404679 *čas: 0:35*

Z: Dům nedaleko hlavní...K: ...20 milionů korun.

Muzeum v Kašperských Horách bylo založeno v roce 1924. Najdeme tu expozici věnovanou přírodě a historii. Při muzeu funguje také záchranná stanice živočichů.

===== **PŘEDĚL** =====

Policisté chtějí prověřit kauzu odposlechů ve služebním autě ministra dopravy Pavla Dobeše. Českému rozhlasu to dnes řekl policejní prezident Petr Lessy. Podle deníku Mladá fronta Dnes našli štěnice technici na podzim loňského roku. Mikrofony byly připojeny na rozvod vozidla a snímaly dění v autě. Podle Lessyho teď policisté zjišťují, jestli odposlech vůbec někdo nahlásil.

RZ2404672 / 0:13

Z.určitě se o k:....spokojovala

===== **PŘEDĚL** =====

Důvěra v ekonomiku eurozóny se v lednu zlepšila poprvé za deset měsíců. Uvedla to v dnešní zprávě Evropská komise. Celkové zlepšení však odráželo hlavně vývoj v Německu, zatímco v jiných velkých ekonomikách Francii, Itálii a Nizozemsku se nálada naopak zhoršila.

===== **SPORT** =====

Viktoria Plzeň začala prodávat vstupenky na utkání Evropské ligy proti Schalke 04. Úvodní zápas se bude hrát v plzeňských Štruncových sadech ve čtvrtek 16. února. Další podrobnosti připojí mluvčí klubu Pavel Pilár.

PL2404703 čas: 0:29

Z: Prodává se ...K: ... za 2000 korun.

===== **POČASÍ** =====

V noci a zítra čekejte jasno nebo skoro jasno, k ránu ojediněle mrznoucí mlhy nebo nízkou oblačnost. Noční teploty klesnou na -8 až -11 st. Odpolední pak vystoupí na -5 až -2 st., na horách -10 až -7 st.C. Povane mírný východní vítr, rozptylové podmínky budou zpočátku mírně nepříznivé, během dne dobré a biozátěž na st. 2 - tedy střední.

===== **Z. VLNA** =====

Na výjezdu z Klatov před Mochtínem u odbočky na Újezdec ve směru do Strakonice byl po odstranění vážné nehody už běžný provoz obnoven.

8.2.2. Hitrádio FM Plus

Redaktorka Julie Příbylská

Doprava:

na silnici 26 v obci Plzeň na Nové Hospodě se srazila 2 OA, nehoda se obešla bez zranění a na místo míří PČR. Pozor také na silnici 22 u obce Mochtín na Klatovsku- za odbočkou na Újezdec se srazila 2xOA x 1xNA, na místě probíhají záchranné a vyprošťovací práce, došlo tu ke zranění osob, projíždějte s maximální opatrností

Pokud máte pro nás info o situaci na silnicích v našem regionu, volejte zdarma 800 190 800

Vrchol hodiny, znělka začátku zpráv

Je 14 hodin Hezké ráno

- plzeňský magistrát vyhlašuje soutěž pro profesionální i amatérské fotografie
- proti stavbě obchodního centra na místo Inwestu v Plzni je už 10 tisíc lidí
- odpoledne zůstane skoro jasné s teplotami kolem minus 1 stupně

zprávy pro vás připravila JP

Jingl začátek zpráv HR FM + / Dragon

Plzeňský magistrát vyhlašuje celoroční fotografickou soutěž pro profesionální i amatérské fotografie. Chce tak získat co nejvíce zajímavých a neobvyklých pohledů na proměny města během čtyř ročních období. Vítězné snímky pak město použije pro potřeby své propagace. Fotografie na téma Zimní Plzeň mohou zájemci zasílat od 1. února do 15. března na web www.plzen.eu.

jUP 3001 ČTK

Proti zbourání kulturáku v Plzni už je 10 tisíc lidí. Občanským sdružením v Plzni se daří sbírat podpisy potřebné pro vyhlášení referenda, které má zabránit stavbě multifunkčního centra - po zboření Domu kultury Inwest. Potřebných 13 a půl tisíce podpisů by mělo být na petici do konce února.

JUP 3001 plzenidnes

Nově upravené prostory za desítky milionů korun získalo v posledních letech Muzeum Šumavy v Kašperských Horách na Klatovsku. Po rekonstruovaných depozitářích dokončilo muzeum opravu domu na náměstí. Náklady na úpravy přišly zatím na 35

milionů korun a postupně je platil Plzeňský kraj. Pokračuje ředitelka Muzea Šumavy Zdeňka Řezníčková:

Tel.: muzeum kašperky 2801

Se závěrečnou etapou rekonstrukce muzea by se mělo začít ještě letos.

PRK 2801

České tenistce Petře Kvitové patří po vyřazení v semifinále Australian Open ve světovém žebříčku WTA stále druhé místo. Pozici v mužském pořadí udržel i Tomáš Berdych, který v Melbourne vypadl ve čtvrtfinále a figuruje na sedmé příčce. Novou ženskou světovou jedničkou je čerstvá vítězka úvodního Grandslamu sezóny Viktoria Azarenková z Běloruska.

JUP 3001 čtk

POČASÍ

-8 stupňů a oblačno hlásí Milan z Blovic, -7 stupňů a oblačno je v tuto chvíli v Dobřanech. Děkujeme za zavolání na naši bezplatnou linku 800190800.

Dnešním odpolednem nás bude dál provázet jasné, ale mrazivé počasí. V noci a zítra ráno musíme počítat s mrznoucí mlhou.

KONEC ZPRÁV

8.2.3. Srovnání jednotlivých zpráv z hlediska stanovených hypotéz:

1) Větší počet redaktorů veřejnoprávní stanice zajistí obsáhlejší zpravodajství

Ano, i v tomto případě se hypotéza potvrdila. Zprávy veřejnoprávní stanice mají 4 zvukové prvky – tedy 4 reportáže s přímým vstupem dotázaných lidí (například mluvčí, starostové, ředitelé atd.). Zpravodajství působí věrohodněji. Soukromá stanice má jednu zvukovou reportáž z oprav muzea v Kašperských horách. Veřejnoprávní stanice má zprávy propracovanější, detailnější a přinášejí více informací. Souvisí to právě s počtem lidí, kteří se na přípravě vysílání podílejí a na časových možnostech jednotlivých redaktorů.

2) výběr zpráv u komerční stanice je pro širokou veřejnost zajímavější

Ano, hypotéza se potvrdila, v této relaci byl výběr zpráv zajímavější u soukromé stanice, a to i přes rozdílnost cílových skupin jednotlivých rádií. Podle zpracovaných průzkumů společnosti STEM/MARK je otázka kolem stavby nového multifunkčního obchodního centra na místě kulturního domu Inwest na Americké v Plzni palčivým tématem Západočechů. Relace je postavena pro cílovou skupinu stanice, oproti tomu ve veřejnoprávním vysílání regionálního rádia působí poněkud těžkopádně informace o dění v Eurozóně.

3) Zprávy komerční stanice jsou objektivní a nejsou bulvární

Zprávy připravené do relace ve 14:00 hodin jsou zpracovány komerční stanicí objektivně, bez vlivu pocitů nebo názorů redaktora. Jsou tu popsána fakta, zdrojem informací je v tomto případě opět ČTK a pak také internetový server iDnes.cz.

Stanice se shodly ve výběru jednoho tématu – rekonstrukce Muzea Šumavy.

8.3. Zprávy v 18:00 hodin

8.3.1. Veřejnoprávní ČRo Plzeň

Redaktor Jiří Terš

Klienti ČEZ mohou opět platit za energii přes terminály Sazky.

ODS v Karlových Varech by nejraději vyřešila krizi novými volbami.

Ministerstvo obrany navrhne prodloužení mise v Afghánistánu do konce roku 2014.

Zítřka čekejte jasno nebo skoro jasno a teploty do -2 st.

===== **TEČKA** =====

Energetická společnost ČEZ a SAZKA se dohodly na obnovení plateb za energie v terminálech Sazky. Tento způsob platby byl přerušen poté, co se Sazka na jaře minulého roku dostala do insolvence a pak i do konkurzu. Energetická společnost teď smlouvu se

Sazkou sázkovou kanceláří obnovila, jak říká mluvčí ČEZ pro západní Čechy Michaela Jirovcová.

PL2404860 čas: 0:28

Z: Naším cílem je.....K:zákazníků.

ODS v Karlových Varech, která se má stát novým koaličním partnerem Karlovarské občanské alternativy, Karlovarského zastupitelského klubu a TOP 09, by nejraději vyřešila vleklou krizi ve městě novými volbami. V dnešním prohlášení uvádí, že by bylo férovější rozdat karty znovu. Současně ODS ale připouští, že jde o proces složitý, možná i těžko realizovatelný a pro chod města nijak pozitivní. Jestli do koalice ODS nakonec vstoupí, není zatím jasné.

===== **PŘEDĚL** =====

Česká armáda by měla v Afghánistánu zůstat i příští dva roky - tedy až do konce roku 2014. Vládě to hodlá navrhnout ministerstvo obrany, které v současnosti připravuje podrobnosti k úkolům českých vojáků na misi. Pro šéfa úřadu Alexandra Vondru, je setrvání v Afghánistánu jednou z priorit české obranné strategie.

RZ2404699 / 0:28

pásek začíná: Pro nás...pásek končí: ...v dubnu.

===== **PŘEDĚL** =====

Nejméně 45 mrtvých si vyžádala poslední vlna třesnutých mrazů, které v posledních dnech zasáhly Evropu. Jenom na Ukrajině umrzlo v posledních dnech 18 lidí, v Polsku od víkendu 12. Kromě nich však v Polsku zemřelo sedm osob na otravu oxidem uhelnatým kvůli špatně seřízenému topení. I s nimi tak počet evropských obětí mrazů přesáhl padesátku.

===== **SPORT** =====

Fotbalisté Viktorie Plzeň dnes vyrazili na herní soustředění na Kypr. Během deseti dnů sehrají Západočeši tři přípravná utkání. Jejich prvním soupeřem bude už zítra rumunský tým Oteul Galati. Trenér Pavel Vrba si od soustředění na Kypru slibuje především kvalitní podmínky pro trénink.

PL2404507 čas: 0:24

Z: Hlavně, ty podmínky ...K: ... kterej nás čeká.

Dalšími soupeři Viktorie Plzeň v rámci herního soustředění na Kypru budou celky : Nižný Novgorod a Slask Wroclaw.

===== POČASÍ =====

V noci a zítra čekejte jasno nebo skoro jasno, k ránu ojediněle mrznoucí mlhy nebo nízkou oblačnost. Noční teploty klesnou na -8 až -11 st. Odpolední pak vystoupí na -5 až -2 st., na horách -10 až -7 st.C. Povane mírný východní vítr, rozptylové podmínky budou zpočátku mírně nepříznivé, během dne dobré a biozátěž na st. 2 - tedy střední.

===== Z. VLNA =====

V Plzni v ulici Studentská na úrovni čerpací stanice Shell probíhá šetření nehody nákladního vozidla s osobním. Počítejte s omezením provozu a se zdržením.

8.3.2. Hitrádio FM Plus

Redaktorka Julie Příbylská

Doprava:

Počítejte se zdržením v ulici Studentská v Plzni; - u BČS se stala nehoda; - OA x NA, bez zranění, na místo PČR

Pokud máte pro nás info o situaci na silnicích v našem regionu, volejte zdarma 800 190 800

Vrchol hodiny, znělka začátku zpráv

Je 18 hodin, příjemný podvečer

- v Plzeňském kraji se stále více obchoduje s drogami
- ode dneška si můžeme kupovat lístky na zápas Viktorky se Schalke
- zítřek bude skoro jasný s teplotami do – 5. stupňů Celsia

zprávy pro vás připravila JP

Jingl začátek zpráv HR FM + / Dragon

Plzeňský magistrát vyhlašuje celoroční fotografickou soutěž pro profesionální i amatérské fotografy. Chce tak získat co nejvíce zajímavých a neobvyklých pohledů na proměny města během čtyř ročních období. Vítězné snímky pak město použije pro potřeby své propagace. Fotografie na téma Zimní Plzeň mohou zájemci zasílat elektronickou cestou od 1. února do 15. dubna na www.plzen.eu . Autor vítězné fotky dostane 3000 korun.

jUP 3001 ČTK

Až o téměř 40 procent stoupl loni v Plzeňském kraji počet případů drogové kriminality. Zatímco v roce 2010 řešili policisté v kraji 133 drogových deliktů, loni už jich bylo 185. Nejčastější bylo pěstování a distribuce marihuany a výroba a distribuce metamfetaminu. Výrazněji se také zvýšil počet případů, kdy cizinci prodávali drogy hlavně v příhraničních tržnicích.

JUP 3001 čtk

Meteorologové varují před krutými mrazy. Během tohoto týdne teploty klesnou v noci až na minus třicet stupňů. Podle Dagmar Honsové z Meteopressu bychom se měli vyhýbat pobytu venku

ID 417 doporučení

Odborníci také varují, aby se lidé nezahřívali alkoholem, ten totiž rozšiřuje cévy a tělo ztrácí teplo.

JUP 3001 navrátil

Fanoušci Viktorie Plzeň si ode dneška mohou kupovat vstupenky na domácí utkání Evropské ligy se Schalke 04. Do středy mají přednostní právo nákupu permanentkáři, od čtvrtka si do Štruncových sadů mohou zajít pro lístky i ostatní fanoušci. Ceny vstupenek nám řekne tiskový mluvčí Viktorie Pavel Pillár:

Tel.: pillar lupeny kolik korun

Samotný zápas s německým klubem se v Doosan Areně hraje 16. února v 19 hodin.

POČASÍ

V noci na úterý bude jasno nebo skoro jasno, k ránu se ojediněle objeví mrznoucí mlhy nebo nízká oblačnost. Nejnižší teploty -8 až -11 °C, v horských údolích klesnou k -20 °C. V úterý nás pak čeká jasno nebo skoro jasno. Nejvyšší teploty se budou pohybovat mezi -5 až -2 °C, na horách kolem minus osmičky.

KONEC ZPRÁV

8.3.3. Srovnání jednotlivých zpráv z hlediska stanovených hypotéz

1) větší počet redaktorů veřejnoprávní stanice zajistí obsáhlejší zpravodajství

Zprávy v 18.hodin na veřejnoprávním rozhlase nepůsobily regionálně, spíše byla celorepublikově platná témata posazena do regionu (viz terminály Sazky). Přesto působily celistvě, profesionálně a aktuálně. Opět se využila práce terénních redaktorů, kdy i v době zdánlivého klidu v regionu mají v zásobě reportáže připravené takzvaně do zásoby. Větší počet redaktorů ovlivňuje kvalitu vysílání.

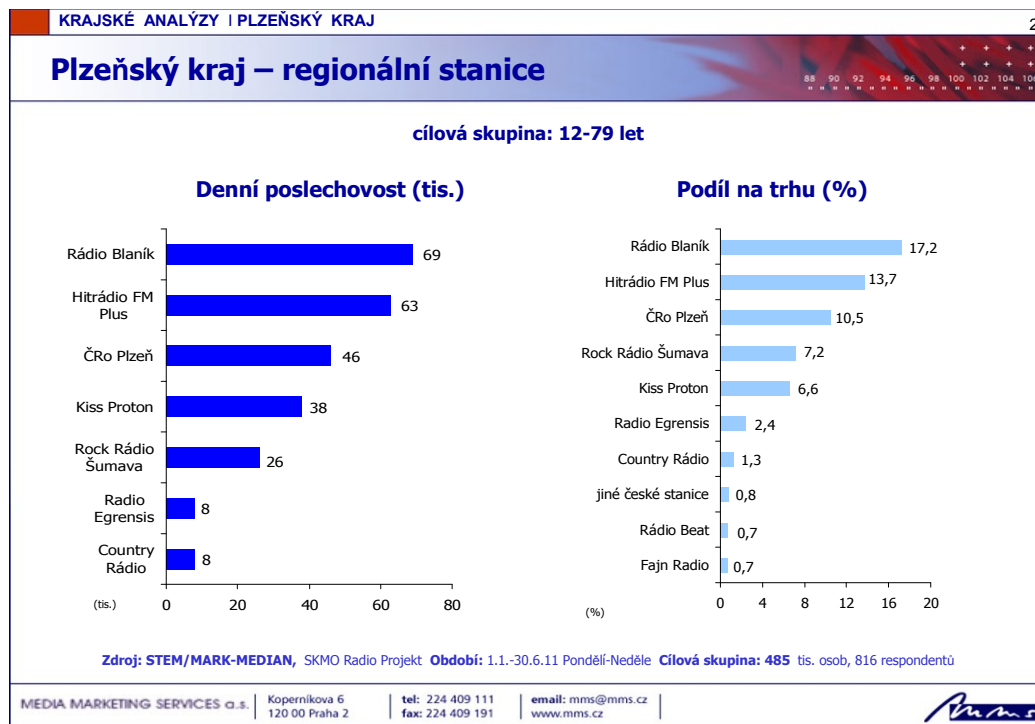
2) výběr zpráv u komerční stanice je pro širokou veřejnost zajímavější

V tomto případě se hypotéza potvrdila. Soukromá stanice zvolila zprávy, které jsou pro širokou veřejnost zajímavější. Jde hlavně o jednoduchost vybraných témat – počasí, fotbal, prodej drog v regionu. ČRo volila témata neutrální, použitelná kdykoliv. V komerční stanici je poznat, že výběr témat je na redaktorovi a na nikom jiném, nedochází tu tedy k tomu, že editor zařadí do večerního zpravodajství ne příliš zajímavé téma, které je připravené a ten den ještě nezaznělo. Zprávy v soukromém sektoru jsou v tomto ohledu svobodnější a jejich výběr odpovídá celkové náladě regionu, jeho *vnitřnímu* dění.

3) zprávy soukromé stanice jsou objektivní a nejsou bulvární

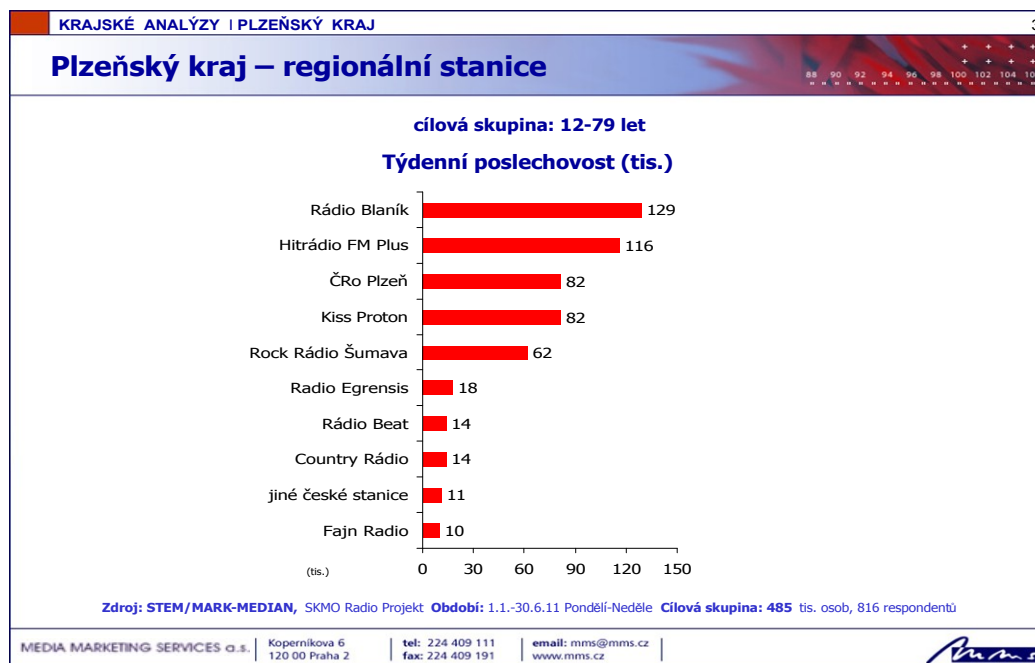
Relace v 18:00 hodin potvrdila skutečnost, že redaktoři komerční stanice nepracují s bulvárními tématy, snaží se veřejnost objektivně informovat o událostech v jejich okolí, bulvárním tématům se vyhýbají. V rámci možností zařazují do vysílání informace ověřené z několika zdrojů, a to důvěryhodných a osvědčených.

Obrázek č. 1: Denní poslechovost sledovaných stanic v 1.polovině roku 2011

Zdroj: STEM / MARK – MEDIAN, SKMO Radio Projekt

Obrázek č. 2: Týdenní poslechovost sledovaných stanic v 1.polovině roku 2011

zdroj: STEM / MARK – MEDIAN, SKMO Radio Projekt

ZÁVĚR

Formát zpravodajské relace se obvykle odvíjí od povahy daného média. Hitrádia obecně jsou svým formátem hudební rádia a jejich cílovou skupinu tvoří posluchači ve věku 25 – 45 let. Typickým posluchačem této stanice jsou lidé patřící do nižší střední třídy, mají základní nebo střední vzdělání, jsou zaměstnaní a mají rodinu.

Veřejnoprávní Český rozhlas Plzeň je formátově spíše informační stanicí. Cílová skupina je tu mnohem širší, největší počet posluchačů tvoří lidé ve věku 61-79 let, a to celých 54 %.

Z analýzy zpráv modelového dne vychází několik závěrů. Potvrdila se hypotéza, že větší počet redaktorů má vliv na výsledné zpravodajství. Informace poskytované posluchačům veřejnoprávní stanicí jsou v drtivé většině se zvukovým doplňkem, jsou tedy potvrzeny přímo od hlavních aktérů. Možnost mít v terénu více redaktorů doplňuje hlavní osu celého zpravodajství. Ta je totiž v podstatě stejná u obou stanic (liší se v časovém zařazení zpráv), v té veřejnoprávní ale nabízí rozšířené informace o autentické živé vyjádření od kompetentních lidí. Spolu s tím jde ruku v ruce také větší pestrost zpráv, ČRo má z čeho čerpat při sestavování jednotlivých relací. Soukromým stanicím tato možnost chybí, a to i přes to, že na Hitrádiu mají možnost čerpat z Infobanky ČTK. Regionálních zvukových zpráv tu ale není tolik, aby se dalo vysílání postavit na stejnou úroveň jako má ČRo. Nedostatek lidí v jednotlivých regionálních redakcích Hitrádia kompenzují takzvanou síťovou spoluprací, efekt to má ale hlavně ve sféře domácích zpráv. Pokud totiž přijdou informace z jiných redakcí v podobě připravené reportáže z místa, jde už o zcela jiný region a posluchač to vnímá jako zprávu z dění na domácí scéně a tudíž poněkud vzdálenou jeho bydlišti.

Výběr témat se na jednotlivých stanicích liší právě s ohledem na cílovou skupinu posluchačů a možnost zpracovat témata. Přestože obě stanice působí ve stejné lokalitě, ve stejný čas interpretovaly v podstatě úplně jiné zprávy. Hitrádia mají výhodu v tom, že mají na západě Čech v podstatě dvě samostatné stanice – tedy Hitrádio FM Plus v Plzeňském kraji a Hitrádio Dragon v Karlovarském kraji. Díky tomu může být zpravodajství cílenější na lokaci. Český rozhlas Plzeň má na prvním místě také regionální dění, ale protože jednou frekvencí pokrývá celý západ Čech, má v jednom

zpravodajství informace pro oba kraje.²² To sebou samozřejmě nese riziko, že posluchač v Chebu přeladí, protože ho nebude zajímat například informace z centra Plzně. V tomto bodě hraje důležitou roli pružnost vedení stanic, ta komerční má více možností zařadit informaci i těsně před relací nebo dokonce v průběhu relace. Zprávy soukromé stanice jsou na základě analýzy modelového dne zajímavější pro širší pole posluchačů.

Dalším nepřehlédnutelným rozdílem ve zpravodajství veřejnoprávní a soukromé stanice je délka a četnost zpráv. Faktem je, že veřejnoprávní ČRo Plzeň přináší obsáhlejší zpravodajskou skladbu, protože poskytuje zpravodajské relace nepřetržitě 24 hodin denně. Soukromá stanice Hitrádio FM Plus nabízí zprávy od 5:30 ráno do 18:00 hodin večer. K tomu připravuje noční zprávy, které ale nejsou vysílány naživo, jde o dva rozdílné souhrny zpráv z uplynulého dne. Tyto relace jsou předtočené a běží střídavě od půlnoci do 5:00 hodin ráno.

Co se délky zpravodajských relací týče, i tady je znát rozdíl mezi veřejnoprávní a rozhlasovou stanicí. Hitrádia mají stopáž stručných zpráv vysílaných v půlce hodiny v ranním bloku maximálně 50 vteřin, u hlavních zpráv na začátku každé hodiny je stopáž 1,5 minuty. Oproti tomu v ČRo Plzeň je tato stopáž vyhrazena pro krátké zprávy vysílané v ranním bloku vždy v půlce hodiny. Hlavní zprávy v celou jsou pak mnohem delší - zhruba čtyřminutové.

V Příloze A a B této práce najdeme takzvané *Manuály, jak děláme zprávy*. A to obou sledovaných stanic, tedy jak veřejnoprávní, tak i soukromé. Z těch vyplývá, že pokyny pro přípravu a interpretaci zpráv jsou ve většině případů shodné. Praxe ale ukázala, že veřejnoprávní stanice nedodrží nařízení šéfredaktorů a vedení rozhlasu a částečně se od manuálu vzdaluje. Přestože pokyny pro ČRo jasně nařizují produkovat zprávy tak, aby jim rozuměl co možná nejširší počet posluchačů s různým stupněm vzdělání, zpravodajství rozhlasu má přesto stále podobu spíše odbornou a hůře srozumitelnou pro běžného občana naší republiky.

Naopak v soukromé stanici je patrné nepsané pravidlo známé jako: forma nad obsah – tedy způsob prezentace zpráv může být lepší než jejich samotný obsah. Je to tak

²² Český rozhlas Plzeň připravuje odpojované vysílání pro jednotlivé kraje jen 2,5 hodiny denně, v odpoledních hodinách

obvyklé u většiny komerčních stanic po celém světě. Faktem je, že cílovou skupinou veřejnoprávní stanice jsou především lidé vzdělanější, náročnější a lidé staršího věku. S cílovou skupinou posluchačů souvisí i samotný přednes zpráv – na ČRo Plzeň se zprávy prezentují klidným, skoro monotónním hlasem, oproti tomu v komerční stanici se klade důraz na intonaci a přiblížení se posluchači, a to i formou vyjadřování. Zprávy jsou dynamičtější a mají spád. Také podkres pod zprávami je tu svižný a dynamický.

Třetí hypotéza nastolená v úvodu této práce se také potvrdila. Zprávy komerční stanice jsou objektivní, redaktoři čerpají z ověřených zdrojů a v případě nejasností vždy citují zdroj, odkud informace pochází. Bulvárním zprávám se redakce vyhýbá, nezazněly tu ani jednou. I přesto, že jde o hudební rádio, redakce přináší seriózní informace především regionálního charakteru a nevyplňuje prostor určený zprávám senzacími a skandály.

Cílem této práce bylo najít efektivnější způsob fungování obou redakcí. Pro komerční stanici je resumé jasné – chybějící redaktoři v terénu částečně snižují kvalitu zpráv. Především z pocitové stránky posluchače vychází ze srovnání lépe veřejnoprávní rozhlas. Pokud bychom ale práci redakce hodnotili také po ekonomické stránce, pak by na tom byla výrazně lépe soukromá stanice. Náklady na její provoz jsou třetinové oproti rozhlasu. Výběr zpráv se odvíjí od charakteru stanic. Z výsledků poslechovosti v tabulce A a B je patrné, že regionální soukromou stanici poslouchá více posluchačů než veřejnoprávní. To ale nemůžeme obecně aplikovat na srovnání zpravodajství.

Pro komerční stanici by určitě stálo za to najít možnost na posílení týmu formou externího reportéra. Například domluvou se studenty, kteří by toto využili jako praxi.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BEDNAŘÍK, Petr; Jiráček, Jan; Köpplová, Barbara. *Dějiny českých médií -- Od počátku do současnosti*. 1.vydání. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3028-8.
- JIRÁK, Jan; KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost : Stručný úvod do studia médií a mediální komunikace* . 2. vydání. Praha : Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4.
- JEŠUTOVÁ, Eva a kolektiv autorů. *Od mikrofonu k posluchačům: Z osmi desetiletí českého rozhlasu*. 1.vyd. Praha: Český rozhlas, 2003. ISBN 80-86762-00-9.
- KLAUSNEROVÁ, Eva, et al. *Svobodná Plzeň hovoří : Příběhy vzepětí i pokoření Českého rozhlasu Plzeň*. 1. vydání. Plzeň : NAVA TISK, 2005. 200 s. ISBN 80-7211-196-5.
- KOLÁŘOVÁ, Bohuslava , et al Seminář : Duální systém rozhlasového vysílání v České republice. In *Svět rozhlasu : Bulletin o rozhlasové práci*. Praha, Český rozhlas, 2000. s. 67.
- MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 2. rozšířené vydání. Praha : Portál,2009. 639 s. ISBN 978-80-7367-574-5.
- Media Bohemia.cz* [online]. [cit. 2012-03-29] Současnost Hitrádií, skupina Media Bohemia. <<http://www.mediaboheemia.cz/index.php>>.
- OSVALDOVÁ, Barbora, a kol. *Zpravodajství v médiích*. 1. vydání. Praha, Univerzita Karlova, 2001. 155 s. ISBN 80-246-0248-2.
- OSVALDOVÁ, Barbora, Halada, Jan. a kol. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 2001. 254 s. ISBN 8085983761.
- OSVALDOVÁ, Barbora, Halada, Jan a kol. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace.*, 3.rozš.vyd. Praha: Libri, 2007.
- Rozhlas.cz* [online]. c 2000 - 2012 [cit. 2012-03-12]. Vysílače, frekvence ČRo 5 - Plzeň. <<http://www.rozhlas.cz/plzen/vysilace/>>.
- Rozhlas.cz* [online]. c 2000 - 2012 [cit. 2012-02-03]. Z historie Českého rozhlasu Plzeň. <http://www.rozhlas.cz/plzen/about/_zprava/344903>.
- Rozhlas.cz* [online]. c 2000 - 2012 [cit. 2012-01-03]. Zákony vztahující se k rozhlasovému vysílání. Dostupné z WWW:<http://www.rozhlas.cz/informace/dokumenty/_zprava/180265>.
- URBAN, Lukáš; Dubský, Josef; Murdza, Karol. *Masová komunikace a veřejné mínění*. 1.vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3563-4.

VERNER, Pavel. *Zpravodajství a publicistika*. 2. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-86723-88-4.

VERNER, Pavel. *Úvod do praktické žurnalistiky*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2007. ISBN 978-80-86723-36-5.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

OBRÁZEK Č. 1: DENNÍ POSLECHOVOST SLEDOVANÝCH STANIC V 1.POLOVINĚ ROKU 2011

OBRÁZEK Č. 2: TÝDENNÍ POSLECHOVOST SLEDOVANÝCH STANIC V 1.POLOVINĚ ROKU
2011

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – MANUÁL TVORBY ZPRÁV NA HITRÁDIU FM PLUS	I
PŘÍLOHA B – ZÁVAZNÉ POKYNY PRO REDAKTORY ČRO PLZEŇ	IV

PŘÍLOHY

Příloha A – Manuál tvorby zpráv na Hitrádiu FM Plus

Manuál – jak děláme zprávy

1. první věta

- a. krátká
- b. přítomný čas
- c. ne souvětí

Ideální věta - „Někde se zrovna něco děje“ Možno i něco jiného, ale pak musím vysvětlit, proč to říkám právě teď (vyplývá to z právě zveřejněné statistiky)

- d. **zákaz negace** – př. Informační centrum v Těrlicku nebude – místo toho Zastupitelé Těrlicka odmítají vybudovat informační centrum.
- e. **zákaz slov** – včera, předevčírem, minulý týden apod.
- f. **zákaz slov** – možná, pravděpodobně, nejspíš

2. zvuky ve zprávách

- a. řečník maximálně 15 vteřin, telefonát maximálně 20 vteřin
- b. **Za každým zvukem musí následovat ještě alespoň jednovětný dodatek nebo jingle**
- c. Snažíme se poslední větu nahlášky těsně před zvukem vystavět tak, abychom se vyhnuli spojením typu: Brankář Čechmánek k tomu řekl... apod.

Např. Naši hokejisté prohráli s Japonskem 0:10. Brankář Čechmánek byl po zápase hodně zklamaný.

3. pořadí zpráv

- a. na první místo se vždy snažíme dát **region!** Řada nadnárodních zpráv se dá upravit ve stylu – Taky na Českobudějovicku si teď připlatíme za cigarety!
- b. Na první místo můžeme dát i nadnárodní zprávu, pokud je čerstvá nebo je zásadního významu – př. Poslanci právě schválili bodový systém! – v příštích zprávách to může být ještě opět nahoře, ale pak už je to dvojka...
- c. Na prvním místě může být i sport – ten ostatně může být kdekoliv – rozhoduje opět aktuálnost a význam události. Pokud hrají zrovna Dynamo nebo HC ČB doma a my tam máme reportéra, klidně tím sportem začnu celé zprávy – děje se to právě teď a to je v tomto případě to rozhodující! To samé platí, že pokud **naš národ'ák** zrovna hraje nějaké důležité utkání, začínám tím celé zprávy – klidně i jen dvě věty – Naši právě hrají a v prvním poločase je stav, tak a tak...
- d. Hlavní sporty – fotbal, hokej, lyžování (jen naši a jen velké závody), formule 1, tenis (jen naši a jen velké turnaje),

4. **doprava** – pokud se děje na cestách v kraji něco většího (nehoda 30ti aut na Písecku), tak tím klidně ty zprávy začnu – dám prvotní informace s tím, že více za chvíli v dopravním servisu. Nutná domluva s DJ!
5. **zahraničí** – zpráv ze zahraničí dáváme co nejméně a vybíráme je ty nejdůležitější – volba amerického prezidenta, spadlé letadlo s 200 mrtvými apod.
6. **nahlášky pro moderátory** – snažíme se vybírat regionální zprávy, dobré je vymyslet jinou formulaci, než jen přeposlat větu z headlineů, nahláška musí být co nejkonkrétnější – špatný příklad: Lupiči v kraji třeste se, proč, to už ve zprávách. Správně to má být: Policisté v kraji nakoupí stovky nových moderních aut!

Zdroje: www.citk.cz, www.novinky.cz, www.aktualne.cz, www.idnes.cz,
www.sedmicka.cz, www.regiony24.cz

- lze i www.denik.cz,
- doprava: na stránce na netu: www.doprava.mapy.cz
- www.zelenavlna.cz, www.mvcr.cz
- Používáme tiskové zprávy z mailu – aspoň zhruba pročíst, když něco zaujme, tak tam voláme
- Noviny – ranní zprávař projde všechny regionální přílohy – především MF Dnes, Deník, Právo, určitě rychle prolétnout i Blesk, hlavně titulní stranu – celorepubliková témata také možno do zpráv – noviny jsou hlavní zdroj zpráv pro ranní vysílání – musíme to lidem říct ještě dřív, než si noviny přečtou
- ČTK: v nejbližší době bude k dispozici rozšířená ČTK, pokud možno nepoužívat zpravodaje ČTK – především ne pana Richtera z Ameriky. Vše z ČTK je nutné přepisovat! Alespoň první větu. Nahlášky z ČTK jsou příšerné.

Snažte se vyhýbat příliš spisovným slovům: již – nahrazujeme už, nyní – taky, sdělil – řekl. Nepoužíváme trpný rod – napaden, plánován apod.

Ráno neopakujeme o půl to samé, co bylo v celou! Posluchač musí mít dojem, že mu říkáme něco nového. Pokud je zpráva zásadního významu – např. nový prezident – můžeme ji dát do každých zpráv, ale vždycky je potřeba ji přepsat, upravit, začít jinak.

Co posluchače zajímá: Počasí, peníze, zdraví, kriminalita, sport!!!

- Politiku dáváme jen pokud jde o celonárodní téma a to, co všechny zajímá – pokud máme v regionu na návštěvě politika, kterého znají všichni (např. Paroubek) – pak dát echo centrále. Schvaluje to, co jde ven. Případně pak lze poslat natočený zvuk i na ostatní stanice v republice.

Každou zprávu musím pochopit – musím vědět co těm lidem říkám a i mě to musí zajímat. Pokud si nejsem jistý, jestli tohle bude někoho zajímat, tak tu zprávu raději nedávám!

Zpráva musí být napsaná tak, aby ji pochopila i 70ti letá babička! Myslete na to! Naši posluchači nejsou většinou vysokoškoláci, kteří louskají všechny noviny a koukají se na ČT2 – jsou to Nováci! Úplně obyčejní lidé, kteří mají ty nejvšednější starosti.

- pozor na čísla v prvních větách

– začátek zprávy by měl zaujmout a zajistit tak pozornost posluchače i na její pokračování.

- **aktuálnost – atraktivita** – musí být na prvním místě při výběru zpráv – podle citu vybírat to, co zaujme cílovou skupinu posluchačů (věk 20-40 let)

- konflikty v zahraničí nedávat, když už, tak jen velmi stručně

- **teasing** nesmí být o tragédii, násilí nebo katastrofě – pokud je to top zpráva, pak tu informaci podat jemnější formou.

Média nesmí zveřejňovat identitu obětí závažných trestných činů nebo informace z policejních odposlechů. Zakazuje jim to novela trestního řádu.

Zákon říká, že média nesmějí bez písemného souhlasu poškozeneho informovat o obětech trestných činů, jako je kuplířství, vražda, ublížení na zdraví, rvačka či brání rukojmí. V praxi to pro nás v podstatě nic neznamená, protože stejně většinou přebíráme zprávy z agentur a z internetových serverů. Přesto na to dávejte pozor!!!

- **AKTUÁLNĚ** – ve 20.té nebo 40.té minutě jít se zásadní novinkou ven – před reklamním blokem – moderátor nemusí uvádět zprávaře.

Postup: vstup DJ- pak pustí tag - následuje náš teasing na zprávy – stinger - RB

Používat : hitrádio FM Plus-aktuálně

- celodenní téma(např.nalezení trosek letadla) – informovat v rámci dané zprávy posluchače, že v další hodině to bude s vývojem-např.natočený rozhovor s odborníkem na létání.

Rozvíjet zprávy – v dalších zprávách novinky kolem události

- teasovat konzervy, které navazují na info ze zpráv!!!!!!! Po domluvě s vedoucí vysílání...

Příloha B – Závazné pokyny pro redaktory ČRo Plzeň

ZÁVAZNÉ POKYNY PRO ZPRÁVAŘE V REDAKCI ZPRAVODAJSTVÍ

Opakování je matka moudrosti, proto znovu připomínám některá dohodnutá pravidla, která je třeba bezpodmínečně dodržovat. Jejich nedodržování bude samozřejmě mít vliv na prémie.

1. Čtení z denního tisku

Maximální délka 1:30. Zařazovat pouze výběr z Deníků a MFD, všimnout si především publicistiky a rozborových materiálů (kultura, ekonomická témata), potlačit zpravodajské materiály, které jsme třeba měli ve vysílání. Vybrané články shrnout pouze flešovitě, tedy ve dvou maximálně třech větách. Neměla by se objevovat politická témata (až na výjimky v případě důležitosti) a zprávy, které máme v našem zpravodajství. Nezapomínat na nasmlouvané Metropol a Sedmička.

2. Dobré ráno

V Dobrém ránu nekumulovat negativní zprávy (vím, že okolnosti tomu někdy nenahrávají) – cílem je posluchače nastartovat do nového dne optimisticky.

3. Zprávy v půl

Stopáž max. do 1:30 ráno, do 1:10 odpoledne. Zpracovávat flešovitě, danou zprávu nerozebírat na větší ploše. Půlky v 16:30 jsou upoutávkou na hlavní zpravodajskou relaci, flešovitě v nich budou pouze „nakousnuta“ témata, ne v nich podat zestručněné zprávy tak aby posluchač neměl chuť nebo potřebu si sedmnáctku poslechnout.

4. Představování

Směnař se ve zprávách představuje. Nepoužívat formulaci „Od mikrofonu vás zdraví...“ (mikrofon je údajně tzv. chladné slovo), proto raději volte variantu : „Hezké (příjemné, dobré) ráno (odpoledne, aj.) vám u zpráv přeje XY..“

5. Další připomínky:

- zprávy (myšleno zvuky) musí mít odhlášení
- zprávy, po kterých následuje předěl, musí mít jednoznačně odhlášení, které doplňuje předcházející zvuk.
- zpráva nemusí mít odhlášení jen v tom případě, že končí jasnou a jedinečnou zvukovou tečkou.

- v nahlášeních zpráv (myšleno zvuků) se nesmí zapomínat na titulky, tedy na úvodní větu zpráv, která musí přitáhnout pozornost posluchače.
- zprávaři a samozřejmě i redaktoři by měli daleko více pracovat s nahlášenými zvuky, objevuje se v nich spousta stylistických a formálních nedostatků.
- v nahlášeních se příliš často opakuji stejná slova, která pak dělají nahlášení zbytečně nepřehledná a nesrozumitelná.
- sledovat více zdrojů (internet, txt, mailová pošta apod.) – platí především pro směnaře (před zpravodajskou relací v celou se podívat na „aktuálky“ cca ve 40-45té minutě)
- neopakovat zprávy ve stejném znění !!!
- tři kritéria pro zařazování zpráv : důležitost, užitečnost, aktuálnost
- používání jazyka : psát jednoduše, srozumitelně, tak aby tomu redaktor sám rozuměl
- v jedné zprávě - ne více než 3 číslovky

6. Upravování zpráv

novinové zprávy, zprávy ČTK i ohlášení redaktorů si zprávař opravuje podle jazykových pravidel rozhlasového vysílání:

- zákaz používání cizích slov !!!!
- krátké a jednoduché věty
- mluvit jednoduše, srozumitelně, aby rozuměli i traktoristi a babička ze Šumavy !!!
- žádné trpné rody
- žádné nadbytečné záporné věty
- žádná hodnotící slova (jako velice pěkná akce, nesmírně poutavý projev apod.) ve zprávách nehodnotíme, ale informujeme
- žádné řečnické otázky
- vyhnout se úřednické terminologii (zainvestovat, optimalizovat, finanční prostředky, legislativní proces apod.)
- používat pouze spisovnou češtinu a vyhnout se knižním obrátům a archaismům (již, jenž, či apod.)

6. Pravidla pro sportovní zprávy

Je třeba dodržovat určitou prioritu

1. výsledek i průběžné stavy první fotbalové ligy (Viktorka) a extraligy hokeje KV a PM (Energie a Lasselsberger)
2. výsledky první fotbalové ligy
3. výsledky extraligy hokeje
4. výjimečný světový výsledek nebo rekord (fotbalová Liga mistrů, OH, MS a ME ve fotbale, hokeji, atletice, házené apod.)
5. sportovní kuriozita (hokejový trejd, fotbalový přestup, trenérská rošáda apod.)
6. sportovní malér (rvačka fanoušků, doping, úmrtí významného sportovce apod.)
7. výjimečné úspěchy českých sportovců v libovolných, ale známých disciplínách

Maximální rozsah (6 vět) lze poskytnout:

1. u výjimečné světové sportovní události (OH, MS, ME – především s českou účastí)
2. u aktuálních informací z regionu (hokej a fotbal)
3. u výjimečných informací (Praha pořádá olympiádu, Železný zvolen předsedou MOV apod.)

Stručně (3 věty) lze poskytnout:

1. u aktualit ze světa nebo z domova
2. u aktualit z regionu

Krátce (headlinově) lze poskytnout:

1. světovou událost
2. čerstvou aktualitu z regionu (hokej, fotbal)
3. čerstvou aktualitu z domova (fotbal, hokej)

Ráno lze zařadit:

1. zprávy a přehledy z předcházejícího odpoledne nebo večera
2. přednost mají aktuality z regionu (hokej, fotbal podle kvality soutěže)

Dopoledne lze zařadit:

1. zprávy a přehledy z předcházejícího odpoledne nebo večera jen se zvuky
2. přednost mají aktuality z regionu (hokej, fotbal podle kvality soutěže)

V Událostech dne lze zařadit:

1. aktuality z rána, dopoledne (případně noci – např. NHL)
2. maximálně 2 regionální zprávy z večera jen s mírně nadčasovými zvuky

V sobotu platí stejné zásady jako ve všední den. U dopoledních a odpoledních akcí pak stejné zásady jako v neděli.

V neděli:

1. po celý den zařazovat i regionální zprávy (se zvuky) ze soboty – reprizovat maximálně dvakrát s určitým časovým odstupem
2. aktuality ze soboty odpoledne a večera – maximálně jednou ráno a jednou dopoledne
3. nedělní aktuality

ŘAZENÍ SPORTŮ

1. podle úrovně soutěže v regionu (první fotbalová liga, extraliga hokeje, extraliga házené ap.)
2. podle popularity sportů (fotbal, hokej, dále házená, atletika atd.)
3. další pořadí klasicky (světové soutěže, fotbal, hokej, atletika a další dle popularity)
4. zajímavé regionální soutěže (divize kopané, liga české házené, cyklistika, atd.)
5. předchozí čtyři body je třeba citlivě kombinovat

PRO ZPRÁVAŘE JE ZAVZUJÍCÍ NÁSLEDUJÍCÍ DESATERO

1. na vysílací pracoviště je třeba chodit minimálně pět minut před zprávami,
2. pět minut před zprávami je třeba odevzdat technikovi na vysílacím pracovišti scénář zpravodajské relace,
3. před zprávami je nutné minimálně dvakrát si zprávy, které vzápětí bude zprávař reprodukovat, nahlas přečíst,
4. pokud je přítomen editor, je povinností zprávaře externisty předkládat mu zprávy deset minut před výkonem ke schválení,
5. při sestavování zpráv používejte rozum, mnohem více je třeba přemýšlet o tom, co je důležité a co ne, je zároveň nutné pracovat s více informačními zdroji (ČTK, maily, idnes, seznam, novinky apod.), nezapomínat na vlastní zdroje jako jsou nahlášení a zvuky, i ze zvuku se dá udělat zajímavá čtenka,
6. zprávy je třeba přeformulovat tak, aby vám šly z pusy, abyste neměli problémy při jejich čtení,
7. všechna cizí slova, lépe řečeno jejich výslovnost, je bezpodmínečně nutné ověřovat, když nevím, tak to nečtu, dobrou pomůckou je sledovat výslovnost na ČT24, samozřejmostí musí být sledování dění doma i ve světě ve volném čase, aby byl zprávař v obraze,
8. povinností zprávaře je umět nabírat zprávy a stříhat je v programu sound forge, samozřejmostí musí být práce s daletem, stříh na něm, přidávání daletových čísel a znovunahození daletu po restartu,
9. další povinností je sledovat denní tisk, vypisovat z něho akce do plánů redakce, večerní a noční významné události, které samozřejmě editor nemohl připravit do sedmiček, musí v této relace jednoznačně zaznít
10. dbát na to, aby zpravodajská relace byla i po názorové stránce vyvážená, když nemám zvuk, mám odhlášení

TEXTOVÝ EDITOR

V našem textovém editoru je třeba striktně dodržovat včera, dnes a zítra a mazat staré zprávy, zároveň psát časové údaje do závorek a rotaci zpráv. Zprávy je nutné psát v inewsu, aby existovala zpětná kontrola. Nezapomínejte na jejich ukládání.

Zásady pro práci s textovým editorem:

Textový editor (dále jen textáček) je základem pro tvorbu regionálních zpráv. Zaznamenávají se do něj všechny informace místně příslušné na západ Čech - PM a KV kraj.

Členění textáčku na dnes, včera a zítra logicky usměrňuje umístění jednotlivých zpráv. Do dnes píšeme zprávy, které se dějí dnes nebo jsme je vypsali z novin a přímo uvádíme "jak dnes píše Plzeňský deník" a podobně. Stejně je to se zprávami zítra. Pokud uvádíme dnes nebo zítra nebo je v informaci vzdálenější datum, musí být tyto časové

údaje uvedeny příslušným číslem v závorce - např. **dnes (15.10.), zítra (16.10.)** nebo ve **středu (21.10.)** a označeny **červeně**.

Předělávání textůku odpoledním směnařem:

- u informací z dneška uvážíme, zda mají nadčasovou platnost, potom upravíme a přemístíme do nadčasovek
- u informací časově omezených posoudíme, zda je ještě využije ranní směnař z kolonky včera nebo zda jsou tak časově omezené, že nemají další platnost a pak je vymažeme
- když přetahujeme do včera upravíme v duchu včera se konalo atd.
- zprávy do zítra hledáme v nadčasovkách s příslušným datem
- do nadčasovek píšeme informace buď bez časového údaje nebo ty v duchu v letošním, příštím roce atd. , nebo s datem, ale vzdálenějším - atd., pak opět nezapomeneme uvést časový údaj červeně a zapsat ho ještě do vedlejší kolonky za titulek
- z nadčasovek vyřadíme zprávy s velkou rotací nebo zastaralé

Obecné zásady:

- hlavním informačním zdrojem je ČTK, zde bychom neměli otrocky kopírovat úvodní odstavec, ale přepsat zprávy do rozhlasové řeči - krátké stručné věty bez zbytečných přídavných jmen, číslovky - pokud jsou nezbytné - zaokrouhlujeme na srozumitelnou úroveň, nekopírujeme otrocky každou zprávu - např. hospodářské výsledky hemžící se čísly vynecháme. V zásadě se řídíme zaklínadlem co, kde, kdy, jak (v tomto pořadí). Nesledujeme jenom západočeskou četku, ale proběhneme i celostátní, někdy se totiž informace z regionu objeví jenom na celostátním portálu.
- pokud není nezbytně nutné, neuvádíme *jak uvedl pro ČTK XY*
- z novin vypisujeme jenom zprávy cenné, dáváme pozor, zda už nejsou v textůku z ČTK z předešlého dne a platí stejná jazyková pravidla jako u ČTK uvedená výše.
- nazapomínejme nad zprávu uvést i titulek, usnadňujeme tak práci kolegům, kteří přijdou po nás
- každá zpráva musí být opatřena zkratkou autora, zdrojem, datem zapsání a rotací (*za kulatou závorkou číslo relace, kdy byla zařazena*)
RO/ čtk(19) 7,16

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Lucie Pacholíková

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Srovnání zpravodajství v regionální veřejnoprávní a soukromé rozhlasové stanici

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 41

Celkový počet stran příloh: 8

Počet titulů české literatury a pramenů: 12

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 0

Počet internetových zdrojů: 4

Vedoucí práce: Mgr. Michal Schuster